

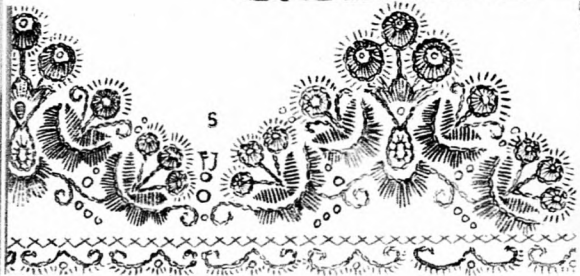
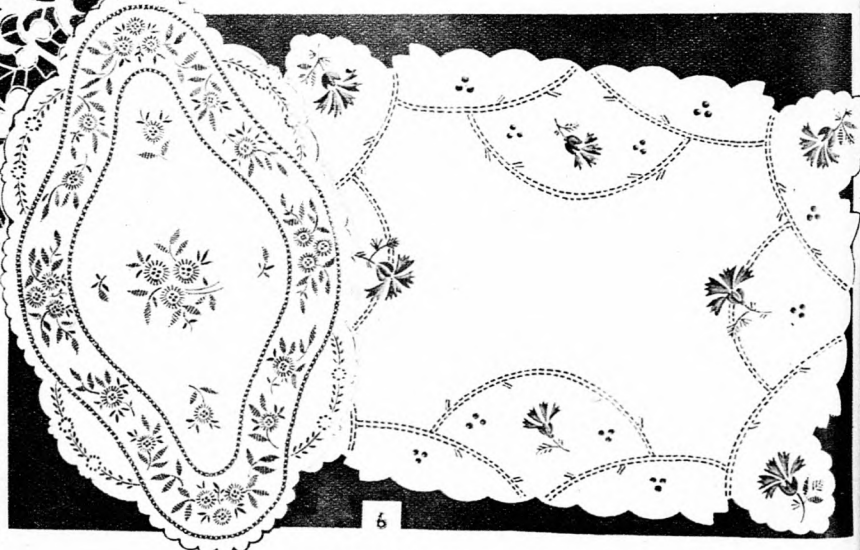
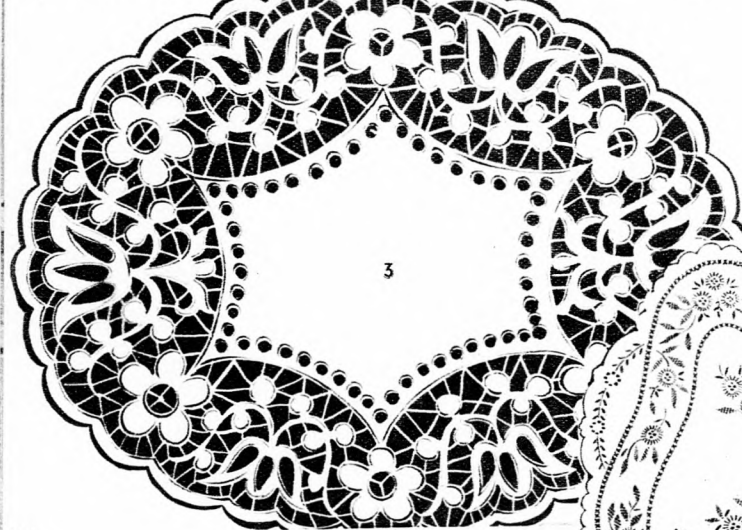
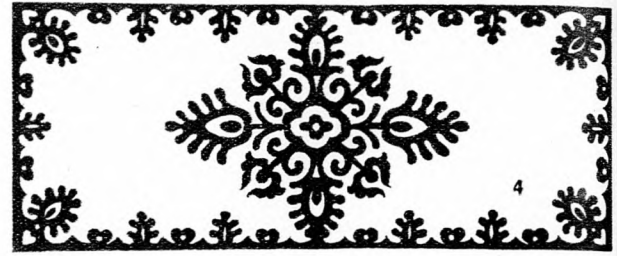
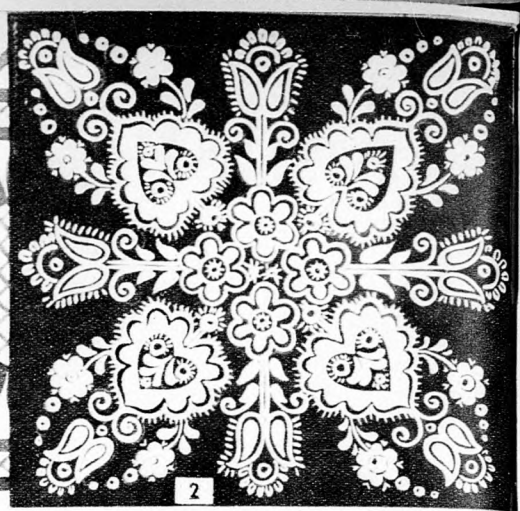
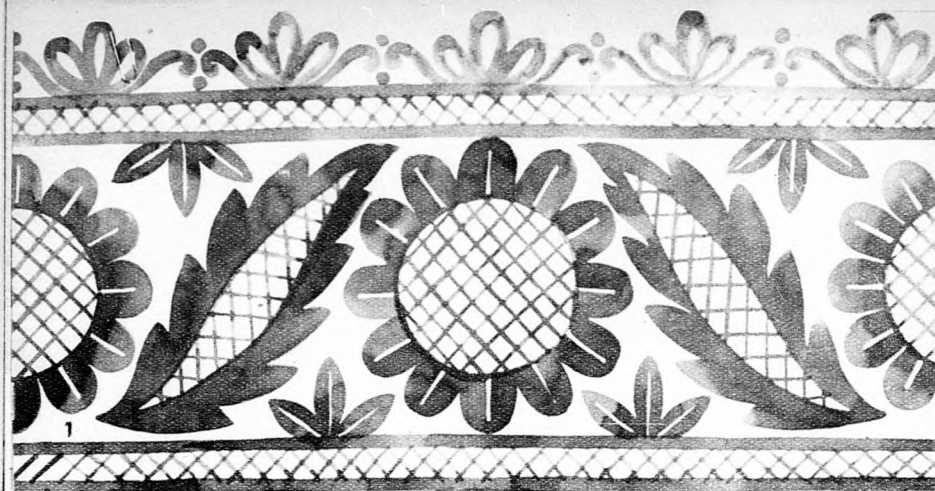
MAGYAR NŐK

LAPJA

KEZELÉSZTI PAPP JENŐ

*vitéz Tasnódy Szücs Andrásné
kis-lednítzi ledniczei Ledniczky Éva*

KÉZIMUNKA

1. Magyaros minta, nyers vászon, háziszóttos asztalterítő, függöny, falvédő, diványpárna díszítésére. A himzéshez sötétek vagy piros színtartó pamutot használunk.
2. Sárközi himzéssel díszített terítő. A minta folytatólagosan egymás mellé helyezve, alkalmas falvédő, diványpárna díszítésére.
3. Ovális alakú millő, artőr himzéssel és madra lyukakkal.
4. Rátétes asztalfutó. Fehér vászon alapon tel-szészserinti színű rátéből készítjük a mintát.
5. Folytatólagos sárközi minta terítő szélére. Használhatjuk ruha díszítésére is. Piros, kék vagy fekete alapon fehér anyaggal varrjuk.
6. Tálcaakendők, a minta szín-és használatos himzésnek. Maradék himzőanyag felhasználható a himzéshez.
7. Régi férfinyakkendők praktikus felhasználásával készíthetünk blúz, kis párnák, etc.-kiből. A nyakkendők szerfejtjük, benzinben kimossuk, batoldalán ruha közzéti kivasaljuk és a bemutatott darabok szerinti összeállítva hasznosíthatjuk.
8. Irasos mintájú terítő, piros, jól mosható pamutból varrva.

VI. ÉVFOLYAM 13. SZÁM
BUDAPEST, 1944 MÁJUS 1

**MAGYAR NŐK
LAPJA**

SZERKESZTI
PAPP JENŐ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, DIVAT,
KÉZIMUNKA ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

„ITT ÉLNED, HALNOD KELLI“

Írta: Papp Jenő

A magyar anyákhoz, a magyar lányokhoz s a magyar családokhoz, mennyivel könnyebb volna most a májusi orgonák illatát közvetíteni, nekik a meleg májusi emlékekről beszélni s elővenni azt a hangot, amelyen a felelőtlen és egyedül csak a szépségekért lelkesedő toll szokott megszólalni, kicsalogatni a megkínzott lelkeket a régi csillagok alá és elszongítani a szíveket a bűvös szavak erejével. Megmutatni a kibombázottnak, aki mindenét elvesztette, hogy nézd: ne ess kétségbe, hiszen az élet megy tovább, a fák változatlanul virágba borultak, dalolnak a madarak, süt a nap és előbb-utóbb minden égő seb behegged. A kegyetlen valósággal szemben az ilyen általános vigasztalás és jámbor jó szó talán le is törli pillanatnyilag a könnyeket az álmatlan arcokról s talán csepegtet is némi gyógyírt a vérigsebzett szívre.

De vajjon ilyen langymeleg részvétre és ilyen lírai ellágyulásra van-e most szükségünk? Hivatkozhatunk-e a hazáért, hazájáért, katonafiáért remegő asszony előtt arra, hogy újra zöldelnek a rétek és virulnak a mezők, mikor századrangúvá törpül, hogy kertjében kikelnek-e a tulipánok és hogy a fű makacs elevenséggel tör ismét fölfelé valamennyi megmaradt pázsitterületen. Nem mellébeszélés-e az, nem áltatás és félrevezetés, ha csak az emberi erőktől független elemek és természeti szépségek szabályszerű ujjongására utalunk. A föld nagy, az óceánok még nagyobbak s az égbolt egyenesen határtalan. S ha őket éri veszteség, ha az ágyúk és tankok egész erdőket is forgatnak ki a földből, vagy ha a bombák és repülőerődök egész sor csillagot is le tudnának rázni az égről: ezt a kárt a néma föld és a hallgatag mennybolt megrendülés nélkül kibírnák és kibírják. Az a parányi emberi szív azonban, amelybe Isten belezsúfolta a hitet, hazát, szerelmet, szeretetet és az egész földi életünk összes értékeihez való ragaszkodásunkat: ez a tenyérszerű terület most rászorul a szilárd akaratra.

Mert ha a hazáért, a szabadságért és függetlenségért most is csak egy szép verset kellene elszavalni és lelkesen zászlókat lengetni, akkor rendben volna minden. Amíg ez a haza jólétet adott, biztonságot,

békét, bőséget és gondtalanságot, addig az érte való áldozat gyerekjáték volt. Aki gondolkozott és messzebb látott, az mindig is tudta, hogy ezért a pazarló hazáért tulajdonképpen ezer év óta mindig felelni is kellett, helyt állni érte, megvédeni és megfizetni a javak édességéért, mert ingyen, szépszóra és ígéretekre soha semmit se lehet kapni az életben, ami állandó, ami becses s ami felébreszti a mások irigységét.

Ami a szívünkhöz nőtt, az otthonunk, a fiaink, a hajlékunk, a kenyerünk és a családunk: azért eljöttek a bombák, megindultak értük a szuronyok, a tankcsordák és pusztítva követelik, hogy mondjunk le róluk. Földalatti odukba kergetnek le érte bennünket. Elégetik ruháinkat. Szétlövik élelmiszereinket. Földönfutóvá teszik gyermekeinket. Levegőbe röpitik kórházainkat a betegekkel együtt és kiforgatják sírjuktól halottainkat, akiket örök nyugalomra helyeztünk el a temetőinkben. Romhalmazzá változtatják az ipartelepeket. Felzavarják álmukból a nehéz testi munkásokat s nincs álma a tisztviselőnek, nincs biztos fedele se költőnek, se papnak, se katonának.

Mit segíthet ilyen kegyetlen időkben a haik és szelid zene?

Ne kerülgesse az anyai és testvéri szíveket a puha szó, a tilinkó mélabús szava. Nem csillagok, hanem acél hull a levegőből. S ahová hull, amit át akar ütni, az nem maradhat meg lágynak és könnyekben úszó érzékeny virágnak, mert akkor elvész, szétesik és soha többé nem nyeri vissza azokat a májusokat, amelyekre már csak az orgona-erdők illatáért is szívesen emlékeznek. Kemény páncél való ma az anyai szívekre, vért az apákra és fegyver az ifjú kezébe, mert »itt élned, halnod kell«. S ha eddig szép volt itt az élet, küzdelmeivel, csapásaival és sikereivel együtt, most kemény lett, nehéz és kockázatos, mert az az igazság, hogy meg kell tudni halni is érte, ha úgy fordul a sors s ha azt akarjuk, hogy megint élni tudjunk itt, zavartalanul és reménykedve.

Májusfa, muzsika, lombsuttogás és orgonák illata: várjatok sorotokra, az ábrándokkal együtt, mert most súlyos és nagy feladataink vannak, anyáknak, apáknak és fiatalságunknak egyaránt.

* LEGENDÁSHIRŰ *

MAGYAR ASSZONYOK

Zrinyi Miklós nevelőanyja

Napszállat felől emelkedett a bolthajtásos, emeletes udvarház, amelynek könyöklős udvari tornáca a hársfákkal szegélyezett virágoskertre nyílt. A szögletes virágágyak legtöbbjét rózsafák keretezték, csupán a cifrás ágyások voltak fehér téglákkal körülveve, amelyek a virágok tarka színcsoportját csokorba ölelték. Innét vezetett az út a gyümölcsösbe, ahol az aszalóházacska körül nagy volt a sürgés-forgás. Poppel Éva, az udvarház legfiatalabb kisasszonya felügyelte alatt forgatták meg éppen az aszalt almát és körtét s amelyik elég száraznak találtott, azt szelős kis zsákocskába kötözték. Ahogy a szolgálólányok vidám beszélgetése kicsit alábbhagyott, jól lehetett hallani, hogy a tőkezáros ajtót a karfával erősen döngetik.

— Bizonyosan a postáslegény, — mondta az egyik asszonycseléd, aztán kedves-bizalmasan hozzátette: — talán a kisasszonykánknak is hozott valamit.

A fiatal leányarc mélyen elpirult, hirtelen megtörölte kezét a kötényébe és futni kezdett föl az udvarház felé. De futtában még visszakiáltott:

— El ne felejtétek a cipókat kivenni a kemencéből! Magam akarom kiválasztani, amelyiket Zrinyi Dorica nemzeti asszony-nak átküldök.

Magdolna asszony már mustrálta a leveleket s amikor Éva odaért, felé nyújtott egyet:

— Ihol Batthyány Ferenc úr megint levéllel kedveskedik neked, pedig jól tudhatja, hogy én nem az ő számára neveltelek. Sokkal különb urak érdeklődtek már a te kezud után.

— Azért, mert Batthyány uram nem gróf vagy báró s mert nem visel generális címet, attól még sokkal különb lehet akár-melyiknél. Elég sok csatában kitüntette magát a török ellen s jobban ismerik a nevét a széles országban, mint akárhány udvari grófé.

— Hiába véded, — mondta Magdolna asszony keményen, — úgysem adlak hozzá feleségül.

Éva szemébe könnyek szöktek, de nem válaszolt asszony-nyjának, csöndesen elfordult és visszaindult a gyümölcsös felé. De amikor Magdolna asszony alakját már elfőtték a bokrok, akkor gyorsan irányt változtatott és a sűrű szőlővel fedett lugasba osont, hogy kibontsa a drága levelet:

„En életem, Isten óvjon téged minden bajtól! Végtelenül szomorú vagyok, mert az én vigaszom soha sincs mellettem. Lelkem hiába sóhajta őt, szóm nem éri utól. Ha Istent szeretted én édes nagy jóm, parancsolj és csak azon könyörgök, hogy engemet tarts tulajdon rabodnak hoitig.“

A levélre néhány Balassitól származó virágének volt még másolva, tele szerelmes vágyódással az annyira szeretett leány után. Éva sóhajta hajtogatta össze és a keblébe rejtette. Im-már hosszú évek óta jönnek a kedves levelek és ha hazatér édesanyjához, Batthyányné Zrinyi Dorica asszonyhoz, akkor sohasem mulasztja el, hogy át ne látogasson a szomszédos Poppel birtokra. De szülei hallani sem akarnak erről a házasságról. Azt nem méltatják, hogy hány csatát nyert a török ellen, de arról annál többet beszélnek, hogy a főúri körökben sem jegyváltás, sem menyegző meg nem eshetik Batthyány Ferenc nélkül. Mindéig ő a főtáncos és a tánc rendezője, sőt még leánykérni is őt küldik, mert kevesen értenek úgy a szép beszédhez, mint ő. Hát olyan bűn az? Inkább csak azt jelenti, hogy mindenütt és mindenki megbecsüli. És mennyire szereti az édesanyját, milyen gyöngéden, milyen figyelmesen, az ilyen ember szíve csak jó lehet és tiszta, bármit beszélnek a rágalmazó nyelvek.

— Éva kisasszony, melyik cipót küldjük át a nemzeti asszonynak?

— Ezt csomagoljátok be, ezt a legszebbet, majd én magam viszem által, — mondta a fiatal leány — és a legsárgább körtvékből is válogassatok össze egy kosárra valót.

Zrinyi Dorica asszony meleg öleléssel vonta magához Évát:

— Jó, hogy jössz gyermekem, jó híreim vannak Ferencről. A király érdemeiért sopronyi főispánnak kinevezte és valósí-núleg a főkapitányságot is megkapja. Isten segítségével most már megesküdhetek.

De ezek után még vagy két évet kellett várniuk, amíg megtarthatták a lakodalmat. Batthyány Ferenc gyöngéden ölelte magához menyasszonyát:

— Hét évig vártam rád, akár a bibliai Rá-chelra.

De a várakozó évek nem multak el hiába. Éva édesanyja mellett tökéletes gazdasszonnyá fejlőd-
dik. Hire van a veteményes- és virágoskertjének. De a divathoz is kevesen értenek jobban nála. Tanácsot kérő levelekkel ostromolják és hozzá jönnek el megtanulni a magyar pártá- és fejkötő-készítést, valamint a fodortámasztót és a forgat-tott recét. Nemcsak páratlan ízlését, hanem ked-
vességét és segítőkészségét megszerezte magasztalják. Batthyány nem hiába várt Poppel Évára hét esztendeig, vele olyan asszonyt kapott, aki valóban méltó erre a kitarító szellemre.

Amikor Csáktornyán a kis Zrinyi Miklós keresztelőjét tar-tották, akkor az első vendégek sorában Batthyány Ferenc szere-
pel a feleségével együtt. Hogy mennyire megszerette férje ca-ládjá Poppel Évát, azt legjobban az mutatja, hogy amikor Zrinyi György meghalt, akkor a két árvának, Miklósnak és Péternek a nevelését Poppel Évára bízta. Az év nagyrészét a két Zrinyi-fiú a Batthyány-birtokon tölti, ha pedig otthon vannak Csáktor-nyán, akkor gyakran írnak levelet Éva asszonynak és minden esetben: „Szerelmetes anyjuknak“ címezik a levelet.

Pedig Éva asszonynak magának is voltak gyermekei, de szeretetét és gondját egyképpen megosztotta az árva Zrinyi-fiúk és saját édes gyermekei között. Anyai gondja oda is kiterjedt, hogy maga kezével varrja a Zrinyi-fiúknak a fehérruhát, vagyis a szép ingeket. És emellett hatalmas udvartartása is volt. A nemes-kisasszonyokat hozzá küldték nevelőbe, hogy jó gazd-asszonyok legyenek és megtanulják a szép kézimunkákat, amelyről Poppel Éva messze földön híres volt. Annyi nemes-leány volt nála, hogy asztalukra naponta 28 cipő kellett, ezen-kivül még külön volt a nemesifjak asztala vagy negyvennégy ifjúval, továbbá a deákok, muzsikások, tanítók, szolgák hatal-mas száma vette körül az „uram önagysága asztalát“, ahol a ház asszonya, a rokonok és a főrenden lévő vendégek ültek s amely asztalra mindennap 16 font hús, 30 fehér cipő és 15 pint bor kellett. Bethlen Gábor is megfordult, nem is egyszer, Batthyányék udvarában és mindannyiszor a legnagyobb dicséret hangján emlékezik meg Poppel Éva házatájáról. Amikor pedig Pálffy, a legkiválóbb főúr látogatta meg, olyan elragadóan ta-lálta virágoskertjét, hogy festőt küldött oda, aki megörökíti szá-már a felejthetetlen látványt.

Zrinyi Miklós, aki annyira szeretett kertészkedni, bizonyára nevelőanyja hatása alatt szerette meg úgy a virágokat, melyek később olyan sok gyönyörűséget okoztak neki. S vajjon a köl-tészet szeretete nem Poppel Éva kedves és vidám udvarában hódította meg a szívet?... Hiszen már Batthyány Ferenc udvarló levelei is tele voltak Balassi-versekkel, maga Éva asszony is szerette a szép éneket és zenét, nem csoda, ha ilyen környezetben Zrinyi Miklós fiatal és fogékony lelke teleszívódik minden széppel és nemessel. Még felnőtt korában is sűrűn vált levelet annyira szeretett nevelőanyjával és sokan voltak, akik ha Zrinyi Miklóstól akartak valamit kérni, előbb Poppel Évá-hoz fordultak, mert jól tudták, hogy „ökigyelme néki semmit meg nem tagad.“

Amikor Zrinyi Miklós a török ellen „vitézi próbára indul“, Éva asszony nagy aggodalommal várja a híreket, bár jól tudta, hogy az ő nevelt fiának „próbára való szíve vagyon.“ Nem is csalódott, mert Zrinyi Miklós az első próbán „tíz török fejet hozott és négy elevent.“

De Zrinyi dicsőségét és nagyságát már nem érthette meg ez a pompás asszony, aki nemcsak eszményi házasságával és anya-ságával, — nemcsak nagyszerű gazdasszonykodásával és híres kertészetével vívta ki kortársainak szeretetét és elismerését, ha-nem nemes, meleg és önzetlen szívével is, hiszen olyan férfiakat nevelt az árva Zrinyi-fiúkból, akik ideálként emelkednek ki a magyar történelemből.

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY DR.

a sajtó, a rádió és könyvkiadás
államtitkár kormánybiztos

A kormány vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály dr. miniszteri tanácsos, országgyűlési képviselő, az Országos Magyar Sajtókamara elnökét, a sajtóval kapcsolatos ügyek, a Magyar Távirati Iroda, a Magyar Telefonhírdő és Rádió Részvénytársaság, valamint a könyvkiadással összefüggő kérdések kormánybiztosává nevezte ki. Ugyanekkor a hivatalos lapban kormányzói kézirat jelent meg államtitkár kinevezéséről.

Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály dr. kinevezése osztatlan örömet keltett nem csupán a valóban nemzeti és keresztény sajtó munkásai között, hanem a közvélemény minden rétegében. Alkotóereje teljében levő, széleslátókörű férfiu jutott a magas megbízatáshoz, aki kiváló ismerője a magyar sajtónak, elismert és neves képviselője a nemzeti és keresztény újságírásnak, aki — mint a Sajtókamara elnöke — hosszú évek óta fáradhatatlanul védte a magyar újságíró-társadalom erkölcsi, gazdasági és szociális érdekeit. Mindig teljes odaadással és harcoss kedvvel küzdött a magyar sajtó igazmondásáért, az üzleti szellem és idegen befolyások kiküszöböléséért, a magyar újságírás legnemesebb hagyományainak érvényesüléséért. Az ő nevéhez fűződik a magyar újságíró-társadalom kereszténnyé tétele és felemelése.

Tudjuk, hogy új őrhelyén, a magyar sajtó, a rádió és könyvkiadás irányításában, megszervezésében és továbbfejlesztésében is ugyanezek a szempontok lesznek vezérelvi. Világító fátylaként a nemzeti és keresztény eszmények fogják vezérelni napjaink viharzó tengerén. Az új kormánybiztos, aki eddig is kemény és következetes harcot vívott a nemzeti és keresztény szellem ideális érvényesüléséért, az irodalmi élet megtisztításáért, a jövőben is ugyanaz a vitéz harcos marad, aki eddig volt: magyar, izzig-vérig és mindörökké magyar. Fegyelmezett és céltudatos egyénisége biztosította annak, hogy a magyar sajtó, rádió és a könyvkiadás irányítása, megszervezése és továbbfejlesztése nemzeti és keresztény érdekek szempontjából a legjobb kézbe került és kemény, harcoss multja biztosította annak, hogy győzelmesen meg fog küzdeni a reá váró kemény feladattal.

A sajtó, a rádió és könyvkiadás irányításának széles területén ma csak egyetlen nemzeti és keresztény cél lehet: összefogni a magyarság minden szellemi erjét annak az élethalálharcnak a támogatására, amelyet honvédségünk vív létünkért, fennmaradásunkért. Ennek a célnak megvalósítását vállalta az új kormánybiztos-államtitkár. Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály dr. személyében olyan szellemi vezért kaptunk, akinek kibontott lobogója alatt utolsó csepp vérünkig harcolunk, a biztos győzelem reményében.

Meglestem a Baróti Gézát

helyénvalónak és megengedhetőnek, hogy
ilyenmit kérdezzem vasárnap reggel kilenc
után, telefonon.

— Na — mondtam udvariasan, — még
calamit?

— Igen! — nyögte isgatottan. — Te,
mondád, nálad milyen az idő?

— Nem tudom. Fekszem az ágyban;
nem, kérlek, már ébren voltam, a redőny
leml van, nem látok semmit. Miért?

— Tudja az ördög! Mintha tavasz lenne.
Hangja most már tisztán csengett, meg-
emberelte magát és még merte kérdezni,
mi történt a világban, mi ez a gyanús és
illatos tünemény, amely elérkezett hozzám is,
betört összkomfortos lakásába, ahol még a
léli fűtés kellemes, száraz hasábjaita
keringett. Itt született, ebben a városban,
itt élt és fogalma se volt, miféle veszély
leskelődik egy tavaszi percben.

Mulatságos volt, mint egy kíváncsi gye-
rek, aki először hall távoli ügydörgést s
egyszerre fogja el a félelem és a veszély
ismeretlen, mohó vonzása. Szinte szuszog-
tató izgalomban, hallgatott. Várta, hogy
megmondjam.

— Értem — mondtam, — most az ablak-
ban állsz, szemben a Ligettel?

— Igen. Mintha innen látnám.

Ismerem a házat, fekvését és környeze-
tét. Könyvű volt elképzelni, amint áll a
széles ablakban, amelyen félárbocon lóg a
redőny.

— Így van? — kérdeztem. — Mennyi az
idő? Félitz? Figyélj ide, majd megmagya-
rázom. Félitz van? Akkor a nap most a
Vajdahunyad vára fölött lehet, nagy, vörös
képe a toronyokra van szűrve, mint régen
az árulók feje. A tavon sárgászöld kőd
úszik lassan, de nem kell tartani tőle, már
nem mérges, ártalmatlan. Azt mondod,
félitz van. Most mehetett arra a tejeskocsi.
Ígaz?

— Igaz — vallotta dideregve.

— Láttad az öreg tejeslovat? A vén
kancának hegyes volt a füle.

— Igen — hebegte, — honnan tudod?

Most már elkaptam a játék szédülete,
ennek a nyers és durva, kamaszi játéknak
az izgalma, hogy elragadjam félelmetől.
Lehunyt szemmel, félkézzel, akár a vásári
gyorsrajzoló, vakon, csak az ösztönökre
és az áprísi levegő közléseire támasz-
kodva, hevenyészett rajzot rögtönöztem
neki telefonon a tavaszról és áprísről, e
két csinytevőről, aki ablakunk alatt ül-
ködött.

— Várj — mondtam, — várj egy kicsit!
Nézz ki a kertbe! Kinézel?

— Igen, de nem látok semmit.

— Dehogy nem látod — oktattam őt szeliden,
— dehogy nem látod. Egy hete még tele
volt a kerted ctnékekkel. Azok a pamut-
szürke kis madarak az ágak hónaljában,
bőrös és fekete mellénnyel, mint a régi
javallérok.

— Eltűntek — álmélkodott.

— Persze, hogy eltűntek. A többi már
nem az ő dolguk. Nézd a nagy pázsit-
ágyat, sárga lett, a fű vére lassan keri-
ngeni kezd a csöpp erekben, kihúzzák pa-
rányú derekukat és hegyes kis lándzsákkal
sorakoznak, mintha hadjáratra készül-
nének. Aztán el ne feledkezz a kecskefűről
a szökőkút mellett. Az ágai még simák,

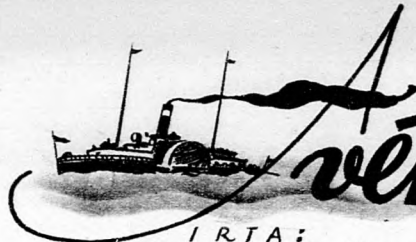
Reggel kilenckor felesemgettek álom-
ból. Vasárnap volt, sűrű és csendes vasár-
nap, a Krisztina fölött hallhatatlan surro-
gással galambok repkedtek. A telefonáló
nem várt, letette a kagylót s mire én fel-
emeltem, már csak az üres messzeség
zúgott a fülemben. A szobában szürkésülta
félhomály derengett s a nyitott ablakon, a
redőny léci között betódult a budai vasár-
nap-reggelek illatos, mozgékony levegője,
ez a finom, pletykás kis áramlás, amely
nyomban tájékoztatja az embert, mi tör-
ténik az utcán, a Vérmező kápolnában.
Vastagon és nehézkesen nyomult be a szo-
bámba, izgalmas szagokkal megrakodva,
meg dugyborékoló hangokkal, mint az
öccgasszonyok, akik látogatába érkezve
jüldökölnek az újságok és hírek nyomasztó
terhétől. Ugy érkezett, mint egy néni Rusz-
wurmtól, aki azonnal el akarja mondani,
mit látott a Várban.

Nyújtózva hallgattam ezt a kedves, du-
dorászó, pletykázó zürzavart, ami beszív-
rog az emberbe, felpisztulja és játékra
ingerli. Kóstolgattam a levegőt, amely
nyers volt még, valahogy kidolgozatlan, de
savanykás és pezsgős. Aki városban szü-
letett, nem tud mit kezdeni ezzel a könnyű,
párás kis illattal, csak az, aki jó vidéki
iskolát hozott magával a természet dolgai-
ban. Nekem elmondta, hogy az ablak alatt
éppen elsőt nyújtóztak a sovány, agyon-
nyírt ákákok, a gyökerek közt titkos áram
futott szét és megrezent tőle a rügyek
ragacos magja. Lassú és nesztelen gör-
düléssel gumikerékű csecsemőtankban egy
újszülött haladt el az ablak alatt és tej-
szagú cuppanásokkal bírta el a gyenge,
kezdő napsugarak teljesítményét, amelyek
kecsesen és tüzes lámpalázzal dolgoztak a
félelmetes ifjú kritikusk előtt. Mi volt még
benne?

Nehéz, tompa patadübörgés; fel lehetett
ismerni annak a nagy, szélesszűgyű kato-
nalónak robozását, amelyet annyiszor
láttam lehunyt fejfel, megalázva nyargalni
a london szíján. Most minduntalan nagyok-
kat priszkótt, szellőztetve fekete porcel-
lán orrából a téli istállószagot. Vad dübör-
gésbe beleszólt egy izgága foxi s remegve
meresztette fel drótszörét, aztán leszólt
hozza az akácra egy veréb, afféle kispol-
gári, budai veréb-viciné, aki rendet tart az
akáca körül s nem tűri a lump, hangos-
kodó foxi csendzavarását. A veréb hangja
se volt szigorú, úgy cserrent le a kutyára,
ahogy az emberi vicinék szólnak le a falu-
beli Julisra, aki eldőlője magát tavaszi
bánatában a gázresó mellett, félkilenc után.

Aztán másodszor is megszóllalt a telefon.

A jóbarát jelentkezett a város másik
feléből. Jelentéketlen ügyben telefonált, de
a hangján érezni lehetett, hogy vele is tör-
tént valami reggel, ami megzavarta és fel-
oldotta szigorú tartózkodását a világgal
szemben. Gyorsan és mellékesen meg-
mondta, amit akar, aztán restelkedve és
szemérmesen hallgatott. Mint aki nem tartja

IRTA: Gyomay György

még rajtuk fénylik a téli lakk, de a feszülő bőr alatti apró dudorok támadtak az éjjel s ha megszagolnád, éreznéd savanyú illatukat is. Azok a rügyek, barátom, te szerencsétlen és tudatlan ember, azok a rügyek. Ha minden jól megy, kipattan belőlük délre az első bársonybarka. A földre is nézel?

— Nézek — válaszolt megbüvölten, mint akit akarata ellen befogtak egy varázslatba és védtelen. — A földre nézek.

— Az ablak alatt nézd, ahol nyáron kilépett a szegfű és őszig kemény, szétmálló por volt. Most csupa nedves gyürke és fekete duzzanat. És hallgass, csend van nálad? Akkor jó. Hallgass csak, valahol a Liget fölött, a zöldbe és lilába öltözött égen vadlábak mennek északra, megkapták az üzenetet, hogy itt az idő s most szállnak északra, egyszerű vadlábászivük sugallata szerint. Boldogok... Mondd, mennyit mutat a hőmérő az ablakod alatt? Tizenkét fok meleget?

— Tizenegyet...
— Na látod. Figyeltél? Tavasz van. Aprílis... Ennyi az egész.

Zavartan köhöcsélt, mint akinek jóindulatú elmebeteggel van dolga.

— Ertem, kérlek, de honnan tudod? Mi ez?

— Varázslat, öregem, varázslat. Ertek hozzá...

— Persze — mondta halkán és letette a kagylót.

Kattant a készülék horga és csend lett.

*

Hangosan, illetlenül és ujjongva felnevettem, mint aki átésett egy nehéz lecken s agyafúrtaan átvészelt néhány nehéz percet.

— Szegény — gondoltam, — szegény barátom! Huszonnyolc éve látja ezt a szegényes, silány minőségű pesti tavaszt, ezt a koldus kis aprílist, cinkékel, vadlábakkal, csecsemőkkel, lovakkal, számatoló kis kutyákkal és böles verebekkel, zöld hajnali köddel a tavon és sárga, enyhe napsütéssel, fátyolós, friss szagokkal és nem veszi észre.

Egy pillanatra olyan élesen láttam, mint fényképen.

Ijedten és bizonytalanul állt meg az ablaknál, mellén összehúzva a reggeli kötényt, arcán ámulat és tisztelet, aztán gyorsan megfordult, lebecsátotta a redőnyt s aprílis, a tavasz zsenye, ingerlő és pogány ünnepe elől bemenekült a fürdőszobába, a megbízható hőmérsékletbe, a zúgó csapok és a perzselve áradó forró víz „másik” meghittebb és biztonságosabb varázslatába.

Május

Ó! Hány május múlt el azóta,
Hogy én akkor állomai boldyongva
Megtaláltalak a tavaszban Téged...
Már tarkára hímezte a rétet
Az örök nagy, tavaszi itélet.
És fonta és fonta, fölénk a Nap
Aranygyszajjáról a fényfonalat.
Féltre kúszálham szavaddal a szívem,
Hisz, már tudtam, hogy magammal viszem
A májust (és az a fehér tulipán
Mily bíborra gyúlt szemed mosolyán.)

Május van, május, mint akkor régen,
Most is aranyzálak feszülnek az égen.
Sok halott percet tettem azóta,
Hogy egyedül járok az évfordulókra.

NAVORA MÁRIA

Flórián a víz partján ül a ladikban. Nézi a vizet, mely úgy kanyarog el előtte, mint egy lassan csúszó, óriási sárga kígyó. Figyeli, mikor bukkán fel a hajó hősínű teste a sárga vízkígyó hátán. S arra gondol, hogy kegyetlenül meleg a nyári idő, még a víz partján is. Itt is majd elhervad az emberfia a forróságtól. Pedig hát víz is van. Egy kis szellő is lengedez. Mégis úgy süt a láb alatt a homok, hogy a kemence parazsa sem különben.

Flórián belenyújtja két lábát a ladikból a vízbe. Lehüti egy kicsit magát. Aztán hirtelen felugrik. Felszalad a partra. A komp hosszú acélkötélet, mely a két part közt feszül, beleengedi a vízbe, hogy a hajó bele ne akadjon. Aztán újra visszaszalad a ladikba. Kézbe kapja a kisevezőt. És elnéz a füzesek felé, ahol már dohog és csapkodja a vizet a fehér hajó.

Flórián felnéz a meredek partra. Nem áll-e ott valaki. Mert ezen a helyen a hajónak nincs rendes állomása. Itt csak lelassít a nagy test. És a felszálló, vagy idejövő utasnépeket ladikon kell kihozni a partra, ahol mindössze egy kisoszlop, meg egy tábla jelzi a hajóállomást. S míg pillantása a hajó keményét és a füstöt cirógatja, arra gondol, hogy a hajón most jön az a városból Szegfű Ilka, aki reggel men. be a piacra egy csomó almával. És ugyancsak most következik haza Sándor István is, aki az Ilka kedvéért váltott csak jegyet, jóllehet a városban semmi keresni valója nem volt.

Flórián figyeli a hajó utasait. Nem látja-e közöttük valahol Ilkát, aki eszten-deig az ő igaz szeretője volt. De most Sándor Istvánhoz pártolt. S hirtelen az egész világ kineveti most őt, amiért Szegfű Ilka otthagya és másik legénység-gel cimborál.

A hajó nagyot bödül. A vízesapkodás egyre jobban hallatszik. A kerekék visszafelé forognak. A fehér test lomhán megáll. Flórián pedig belevágja az evezőt a hintázó vízbe. S biztosan viszi ladikját a hajó dereka mellé, ahol a kijárat korlátja mutatkozik. Mikor a hajó közelébe ér, a hajólegények esákyakkal egészen odahúzzák a korláthoz. Felnyitják a kijárat. Beültetik a ladikba Szegfű Ilkát. Utána rakják a kosarait is, amelyekben az alma volt. Aztán egy legény lép a ladikba. Sándor István.

A hajósok előlrik a ladikot a fehér, lapos hajótesttől. A kerekék nagy zúgással csapkodni kezdik a vizet. Tajtékozó habok ugrálnak a ladik orránál. A ladik táncol, mintha bában járna a frissen. A benne ülők akaratlanul is az oldalakba kapaszkodnak. Flórián pedig fogja vaskarjaival, sziklaökleivel az evezőt és a part felé veszi az irányt.

A hajó sebesen halad lefelé a piszkos-sárga vizen. Flórián pedig nézi Szegfű Ilkát, aki pontosan szemben ül vele. Nézi Sándor István is, aki hátal került hozzá. Aztán a lapátot kiveszi a vízből.

Keresztbe teszi maga előtt.

A hajó méltósággteljesen eltűnik a kanyarodónál. A hullámok már a távolban verik habzó szájjal a part iszapját. Lassan elcsendesedik minden. És a Flórián ladikja ott áll a víz közepén. Az evező pedig ott lapul a legény térdén.

— Mi az, nem megyünk? — hallatszik egyszer a Szegfű Ilka ijedt szótása.

— Itt maradunk, — csikorogja a választ Flórián s a lapátal hátha böki Sándor Istvánt, aki hátra akar fordulni. — Ne forogj, pajtás, mert könnyen a vízben találod magad!

Szegfű Ilka egyszerre megérti, hogy itt most nagyon komoly dolog lesz a következő. Az is lehet, hogy emberhalálról lesz szó. Mert Flórián nem érti a tréfaságot. Piros arca erre egyszerre zöldes-sárgába szírkül. Kezében táncolni kezd az

egyik kosár. S úgy bámul Flóriánra, mintha kísértet ült vele szemközt.

— Megöl, belefurdal bennünket a vízbe, — akarja sikítani, de egy hang nem jön ki a torkán.

Sándor Istvánt is összegörnyeszti a rémület. Megfordulna, de nem mer. Tudja, mire félkarjával hátrakapna, már a vízbe úszna. S akkorát kapna fejére az evezővel, hogy harmadnap vetné fel a víz, valahol az inokai hátárban.

A lilakék égről úgy ömlik a forróság, mintha aranydezsából öntenék. A füzek, ezüstnyárfák a kiváncsiságtól lihegnek a két parton. A homok szikrázik, mint a gyémánt. S a komp úgy hallgat a vízbe lógó drótkötél végén, mint egy kikötött fekete koporsó.

Flórián sápadtan nézi a lányt, akit szeret s aki csúfol elhagyta minden ok nélkül. Hatalmas melle úgy jár, mint a fújtató. Nézi a legényt is, aki tudta, hogy Szegfű Ilka az ő igaz szeretője, mégis oda orcátlanodott mellé. S arra gondol, hogy immáron elérkezett a nagy óra, amikor pontot kell tenni a szerelmi létesülés végére.

— Egy néhány szavam lenne Ilkához. Szeretnék négy szemközt beszélni vele. — mondja egyszer nagyajátatosan a levegő-égbé.

Sándor István felugrik a helyéről. Kimeredt szemmel, remegve bámulja a sárga vizet, mely úgy várja, mint egy éhes, fátott száj. S megéri egyszerre, hogy ez a néhány ártatlan szó az ő halálát jelent. Mert a ladikból mostmár bele kell ugrania a vízbe. A partot pedig élve nem éri el.

— Vigyél ki, pajtás, — szaladt ki egyszer a száján a rimánkodás.

— Szeretnék négy szemközt maradni Ilkával. — ropogtatja mostmár keményebben a szavakat Flórián.

— Belefutok a vízbe.

— Kettesben akarok maradni Ilkával. Sándor István nekikészülődik a nagy ugrásnak. Tördeli a kezét. Eltorzult arcával felteszi egyik lábát a ladik szélére.

— Flórián, mit csinálsz?! — sikítja Szegfű Ilka és úgy tépi a haját, hogy a két marka egyszerre tele lesz szöke se-lyemszállal.

Sándor István szűkülve, vinnyogva beleengedi a féllábát a vízbe.

— Kedves pajtás, soha többet nem szólok Ilkához. Rá se nézek, csak most az egyszer engedj még el, — hadarja akadozva és mintha zápor verné az arcát, meg a fejét, önlik róla a verejték.

Flórián felugrik az evezővel, de úgy, hogy a ladik csaknem felborul. A lány nagyot sikít. Sándor István lelapul a ladik aljára. Belekapaszkodik az üledesz-kába. Úgy nyöszörög.

— Még az utcán is elkerülöm. A házukhoz sem megyek. Nem is voltam még ná-luk. Csak épp ma kísérttem be a városba elsőnek. A kezit se fogtam. Igaz, Ilka!

— Igaz, — remegi vissza fehéren a lány.

Flórián nézi az ellenfelét, aki úgy lapul előtte, mintha fejszefokkal vágta volna homlokon. Nézi a lányt, akinek szemében a halál rémsége sárgállik. Aztán hirtelen leül. Belevágja a lapátját a vízbe. A part felé irányítja a vízi szárszámot. S mikor egy végtelenség után iszapot ér a ladik, hagyja, hogy Sándor István nagy lihege kugorjon a partra.

— Elmehetsz, — mondja komoran maga elé. S mikor az ellenfél eltűnik szeléseben a part bokrai közt, odaül Szekfű Ilka mellé. Megfogja a remegő, didergő lány kezét. S csak annyit mond:

— Jó ára volt-e az almának, Ilka?

— Jő, — tör ki a lányból vadul a sírás.

— Akkor nincs hiba, — húzza a mel-lére Flórián a lányt és szerelmesen cirógatni kezdi a haját.

SZÍNHÁZI KRÓNIKA

ELMONDJA: VASS LÁSZLÓ

Kelemen Éva—Ladomerszky Margit

vitéz Benkő Gyula—Kelemen Éva

Náray Teri—Ladomerszky Margit

Olyan, a legjobb családokban is előforduló anyáról szól Tokaji György vígszínházi színműve, aki keserűen csalódik mindhárom leányában. Aki fölösleges, mihelyt felnőnek a gyermekek. Meghalt a férje; mintha abban a pillanatban érkeztek volna vissza a temetésről, amikor szétlibben a függöny. Még egészen friss a seb, mindenki sír. Az első felvonásban szinte mást sem csinálnak, csak sírnak, jajgatnak és gyászolják a jó apát és kedves férjét. Már-már fölészáradnak a könnyek, de ott terem talpig tekintében a jó öreg Anna néni, kezében azzal az ezüstcipővel, amit akkor viselt, mikor a megboldogulttal táncolt. Erre újult erővel tovább sírnak. Azt kell hinnünk, szatira kerekedik a sírosán induló történetből, de vératlanul a második felvonásban minden drámába fordul. hogy aztán az utolsó jelenetek hatásos színpadszerű kényszerregyezéssel záruljanak.

A komoly drámai feszültség ott kezdődik, mikor az anya elfogadja idősebb, Kata leánya meghívását és hozzáköltözik. Eleinte jól érzi magát, de a gyermekevelésen összekapnak. Emiatt továbbáll és második leányát, Irént keresi fel. Itt meg a cselédkétség okozza az örökös perpatvart. Például sehogy sem tud belenyugodni abba, hogy a cseléd kimenője éjszaka három órakor ér véget. De nem tessék neki a lazaerkölesű leánya viselkedése sem. Irén, ugyanis, hogy kárpoztást találjon boldogtalan házasságáért, barátokat tart és férje távollétében estélyeket rendez. Már-már anyját is megnyeri cinkosának, mire szegény jó öregasszony megalázottságában és elkeseredésében har-

dik leányát, Etelt keresi fel. Nagyon rosszkor érkezik, a lehető legalkalmatlanabb órában. Itt is fölösleges már. Etel, a tudós vegyész nő éppen boldog akar lenni, életében először. Őszintén elmondja anyjának, kit rejteget a fürdőszobában s hogy védje magát, elmondja, hogy a jóemlékű apú annakidején megcsalta egy Bak Tyra nevű hölgygel. Az özvegy lecsujtva omlik össze s mint a gyermekeiben csalódott Lear király, tébolyodottan hagyja ott mindhárom leányát és régi barátjójának boldog vidéki otthonában keres nyugalmat és feledést. Egy napon aztán a három tékozló leány bocsánatért esedezik. A töredelmes vallomások és főleg Etel szerelmének törvénytelen gyümölcse meglágyítja szívét. Most már megbocsát a tékozlóknak, mert van egy csecsemő, az unokája, akit dajkálhat, nevelhet, talán különben, mint szerencsétlen leányait, akiről apjuk halála után azt hitte, hogy a világ legjobb gyermekei. Ő, ha össze lehetne gyúrni a három leányt és újra szétosztani, szerencsebb arányokban...

Az egységes vonalvezetéssel színműbe épített novellisztikus történetet időnként sikerül a fiatal szerzőnek erős drámai feszültséggel megtölteni. Idegesítően lassú és majdnem felesleges első felvonás után meglepően jó másodikikat kapunk, ahol már vérbeli írói erények munkáltak a komoly siker érdekében. Rutinos színpadi érzéke is itt nyilatkozik meg a legművészebb részletek finoman kidolgozott szemesében. Párbeszédei jól olajozottak. Érdekesítően tudja pergetni akkor is a cselekményt, ha látszólag áll a játék. Meglepően tud hűvös, realizisztikus lenni, de nem tagadja meg korát az őszinte lírai részek ötvösmunkájában. Milyen kár, hogy ennyi jó tulajdonság után a harmadik felvonásban megalkuszik, enged a kísértésnek és méltatlan dolgokra, gicces hatásvadászatra pazarolja ifjonti tehetségét. Nyilván elkapta a romantika forró heve s mohó frissességgel, fiatalos magabizással egyszerre a kakasülőig akart „szárnyalni“.

Alakjai egyformán közel állanak az élethez és a kulisszák világához. Szerencsésen keveri a kettős légréteget. Csupán Anna néni figuráját érezzük elnagyoltnak s jellemét ellentmondónak. Úgy látszik, a fiatal író itt nagyon is az ötleteire bízta magát. A kitűnő érzékel, bravurosán szerkesztett második felvonás bizonyossága szerint érdekeldve várjuk, mire viszi, ha majd végleg megéri.

Vitatkozni kell a rendezéssel. Vértés Lajos, úgyis mint színész-rendező, miért enged meg anyni sírást a színpadon? S ha legalább tudnának a színészek jól sírni. A rendezői tévedésnek tulajdonítható, hogy az

amúgyis túlesordult, érzelmes jelenetek hamisan érzékössé válnak.

Az anya szerepét Ladomerszky Margit sok szívvel, nemes tartózkodással és bensőséges egyszerűséggel alakítja. Okosan megérzi, hol van a darab igazi drámai feszültsége s ott ő is szinte már tragikai fenséggel játszik: amikor tapintatlan leányai kifosztják gyászoló lelkét és megtépzazzák apjuk seplőtlennek vélt emlékét. Néma-jelenete a magányos, jölmisret öreg bútorok között megindítóan szép, művészi ábrázolás. Orsolya Erzi gazdag humorával remekbeszabott özvegyasszonyt formált a rosszul indult Anna néniből. Jöleső meglepetés Kelemen Éva szordinos játéka a fiatal, pápaszemes, salétromos kezű, szerelmes vegyész nő szerepében: drámát is tud, nemcsak Fekete Pétert; ezt megjegyezzük magunknak. Sívó Mária ebben a nem neki való szerepben nem talált magára. Márai Teri csillogoszmű démonja friss jelenség. Sílkey Irén rikítóan színes Bak Tyrája, a szemtelenkedő Felcki Sári és az eredetien vidám Pogány Margit zárják a női sort. A férfiak közül tehetséges színészt ismertünk meg Pálóczi Lászlóban: sok egyéni vonással gazdagítja az iróilag is kitűnően sikerült figura rajzát. Vértés Lajosnak nagyobb szerencséje van a játékban, mint a rendezésben. Boray Lajos nemes egyszerűséggel és finom szelidséggel alakítja a szerencsétlen család öreg jóbarátját. Egyetlen forró jelenetben vitéz Benkő Gyula nyújt fiatalosághoz és tehetségéhez méltó játékot. Két gyermekszínész, Serényi József és Dobler Irénke otthonról hozott jókedvvel túlfüli egymást Neogrady Miklós derűsen perverzített vidéki házában.

Vértés Lajos—Náray Teri

Sívó Mária—Pálóczi László

IBI BEUGRATJÁK

IRTA: *Kinizsi Andor*

Vannak még véletlenek.

De nem történnek csodák!

Az ugyanis tisztára véletlen, hogy a Rózsa Színház új darabja, a „Rozi, ne izélj” c. zenésvigjáték nem bukott meg. A kiállítása szép, szép, a szöveg azonban borzalmas, zenéje innen-onnan való, a szereplők pedig... na, hagyjuk őket békében, a Nemzeti Színháznak jobb együttése van.

A siker azonban megfoghatatlan valami. Az előadást mindezek ellenére mégis rengetegen látogatják. A nagymama is. Veronka néni is. És elbűvölve jönnek haza.

— Tegnap megnéztük Koros Gizát — áradoznak, — hát szenzációs.

Pali bácsi hamiskásan dörmög erre:

— Örültök, mi, hogy végre láttok magatoknál idősebb nőt is?!

Ez pedig minden pénzt megér az asszonyoknak.

A darab tehát egyedül Koros Giza művésznő avatott tehetségének és páratlan korának köszönheti, hogy már a premieren nem bukott meg, holott teljesen megérdemelte volna. Koros Giza évtizedek óta elismert képessége mentett meg mindent. A művésznő tudását pedig már a nagy világháború előtt ismerté ei a közönség. Arany tollal írták be nevét még 1912-ben a magyar színművészet történelemkönyvébe és forró sikerű estéken tapsolt neki a papám, sőt a nagyapám is.

Koros Giza a biztos diadal, immár harminc év óta...

2.

Télen az embernek vigyázni kell.

Giza igyekezett óvatosan végsigushanni a Rózsa Színház hűvös, huzatos folyosóin és színpadán, de a nátha mégis megtalálta. Kis torokkaparással kezdődött a dolog s a művésznő este már bizonyos erőlettel tudta elénekelni Nagy dalát:

*Te-he vagy az é-hén szerelmes álmom,
jöttödöt epe-hedve vá-három,
na, gyere ha-át, hopszassza, párom!*

A siker így is óriási volt, sajnos, Koros Giza a színpadok mögött tüszentett egyet. Ez már nem jelentett jót. Gyorsan bevágott két rumos teát, autón rohant haza előadás után, aszpirint vett be és megivott félliter forralt bort.

— Ez segíteni fog, drága művésznő — mondta szobalánya. — A völegényem is ezzel szokta gyógyítani magát, csak az két litert iszik meg.

Giza tüszentett még egyet és nagyot sóhajtván elaludt.

Most el lehet képzelni az igazgató rémületét, akit másnap délelőtt szörnyű hírről riasztott fel a titkára:

— Giza beteg, lázas, mi lesz velünk este?

— Végem van! — kiáltotta a diri és azonnal telefonált Gizának.

— Mi van veled, édes bogaram? Remélem, javult az állapotod!

A telefon másik végén torokszelés hallatszott.

— A lázam 38,7, dáthás vagyok, ba de tudok szerepelni.

Az igazgató lerogyott.

— Hahh Gizám, na ne! Kelj fel, inkább hajlandó leszek egy kis gázsiemelésre.

Ez nagy szó, mert ilyesmit az igazgató csupán végszükség esetén ígér meg. Ah-

hoz aztán, hogy teljesítse is, még nagyobb baj kell.

— Akkor seb tudok, hagyj békében — nyöszörgi Koros művésznő és lecsapja a kagylót. Ha egyszer beteg, hát beteg, mit csináljon?!

Es nem kel fel, hanem nyugszik. Orvos-ságok és orvosok örizete mellett. A szerencsétlen diri már kevésbé tud nyugodni. Felkel, felpattan és lázasan kapkod fűző-fához, hogy az esti előadást megmentse. Valakinek tüstént be kell ugrani a szerepbe. De ki legyen az?

— Nincs más, mint Szende Ibolya — mondja halkán a titkár.

— Igen... az jó lesz! — rebeget a diri.

— Ha Koros Giza nincsen, Szende Ibi is megfelel. Nosza hát, megkeresni...

3.

Nem olyan egyszerű dolog.

Szende pillanatnyilag szerződés nélkül áll, tehát felléphet a Rózsa Színházban. Ez jó.

Mivel azonban nem játszik, sehol sem található. Ez már rossz.

— Telefonálni szüleinek, nagynénjének, völegényének, unokahúgának, nagymamájának — rikolt az igazgató.

Húsz izgatott telefon. Ibi nincs sehol.

— Táviratot az összes kalap, cipő-, ruha-, kesztyű- és bridzsszalomba. Élve hozzátok ide nekem! — jajgat a diri.

A sürgönyök szétmennek, elműlik déli tizenkét óra, Szende Ibolyát mégsem lelki. Hogyan tud egy színésznő ennyire elbujni? Tíz éve szerepekért nyagagt minden igazgatót, most pedig képtelenség felkutatni, amikor végre igazán szükség volna rá.

— Megörülök — nyögi már egészen öszeesve az igazgató. — Telik a drága idő és ez a nő nincs sehol. Futárok nyomozzák a kávéházakban, hátha valahol nyugodtan ül és pletykál!

Két óra van, mire rábukkannak — a színházzal átellenben levő espressóban. Itt rómizett délelőtt tíz óra óta az aranyos, hát tehet ő arról, hogy Angyalföldön és Ujpesten is keresték, csak pont a színházról harminc lépésre nem?! Amde most bravó, minden rendbe jöhet.

— Vállalod, te csodalény? — hull térdre előtte a diri.

— Csakis — feleli legkevésbé sem szenden Szende Ibi. — Most majd megmutatom nektek és annak az agg skatulyának, hogy mit tudok én! Idáig fűtyültetek rám, igénybe se vettetek, a tehetséget azonban nem lehet véka alá rejteni.

— Megmentöm vagy! — csókol kezét neki az igazgató. — Vállalod?

Igen, Szende Ibolya vállalja, ő minden vállal. János vitét, vagy akár a boszorkányt, Othellót, Jancsit és Juliskát, Hamletet, az Ocskay brigáderost, a „Süt a nap”-ból a napot, a Rozmaringot, a Vadvirágot, Faustot, a Vízkeresztet, vagy

amit akartok. Szende az örök beugró: önálló szerepe még nem is volt, ő mindig csak ugrik. Mászt helyettesít. Bármely szöveget félóra alatt megtanul, latinul, törökül, osztyák-vottyák nyelven is, ha szükség van rá. Mi az neki? Titokban már Aristophanesig bevágta az összes valamire való szerepeket, hogy készen legyen, ha szükség lesz rá. Mi gondot jelent számára ez a kis primadonnaszerep a „Rozi, ne izélj”-ből?

— Hol az a szöveggönyv? — kérdezi és száguldozás lesz körülötte mindenkinék az élete. Délután négykor már ő se tudja, hogy hol áll a feje. Ruhát és szerepet próbál... Verset és tancot tanul... Egyik kezével gesztikulál, a másikkal előleget vesz fel... Fut és visszafut, énekel és felesel, ideges és dühös, sikít és fölényes, de milyen fölényes! Ő most a középpont, a nagyagyú, a mentőhorgony.

— Hagyjatok rá mindent, — rimánkodik társulatának az igazgató. — Csak ő menthet meg valamennyiünket a botránytól.

Szende közben jelentős expozét ad:

— Koros Gizát megüti a guta, ha megtudja, hogy én játszottam a szerepét, amelyhez ő már túl koros. Ne féljete, ma lepípálok Duse Eleonórára is. Az a fontos, hogy az ügyel mindig kéznél legyen és a sűgő teli tüdővel bömbölje felém a szöveget. A többit bizzátok rám.

A diri nagyot sóhaj: most már nincs baj.

Aztán este nyolckor, amikor szétmegy a függöny...

4.

Hogyan is mondtuk? Vannak még véletlenek. Elvégre a primadonna meghűhet, úgye bár?

De csodák nincsenek. Bizony. Hogy ágyban is maradjon, amidőn kémei jelentik, hogy Szende Ibivel akarják helyettesíteni?!

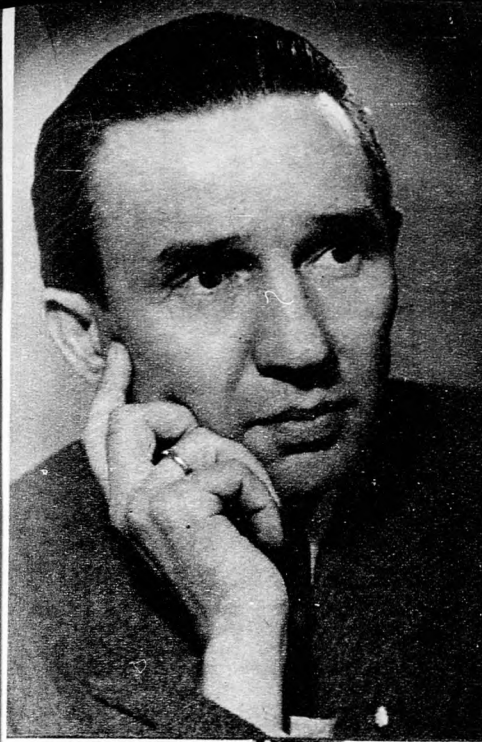
Negyednyolckor tehát beront a színpadra egy szíszeg:

— Meggyógyultam, hol a gázsiemelés? Fellepek. Tüstént küllebbítsétek azt a tehetségtelen kezdőt.

Az igazgató összeesik: délben még egy primadonnájára sem volt ime, már kettő is van. Koros Giza azonban nem tágit, Ibolyának mennie kell. Ibi kedélyesen táskájába gyűri a fájdalomdíjat és epésen viszsaszól:

— Na, direktor úr, magánál sem lépek fel többé. Engem beugrásra kértek még és nem beugratásra! Kár, mert bebizonyíthattam volna, hogy óriási a tehetségem.

Sajnos, amíg Koros Giza él, erre valószínűleg nem lesz alkalma.

A filmgyártásban magasabb szempontok vezetik

Hosszú Zoltánt

részben sikerült megvalósítanom művészi törekvéseimet! Már gyermekkoromban színész akartam lenni, arról álmodoztam, hogy Lucifert, meg Hamletet játszom majd a Nemzeti Színházban. De a gyermekek álma soha, vagy nagyon nehezen válik valóra... Olyan rettenetesen szegény voltam, hogy még a Színiakadémiára se vettek fel, mert nem volt rendes ruhám. Összeszorítottam a fogam s azt mondtam, nem baj, azért is színész leszek! Az lettem. Dani bá'-nak köszönhetem, ő volt az én legnagyobb protektorom, az általam kitalált és megszemélyesített öreg székely alakja juttatott el a Nemzeti Színházhoz is. Azt hittem akkor, hogy ezzel a lépéssel elérkeztem a célhoz, — de nem! Ez se volt tökéletes terep, s úgy éreztem, a Dani bá' alakjára szabott figurák csak részben veszik igénybe művészi törekvésemet. Új utakon és lehetőségeken gondolkoztam.

— Ennek az útnak eddigi állomásai voltak a »Jézusfaragó ember« a Nemzetiben, a »Földindulás« és »Végrendelet« a Belvárosiban, melyeknek rendezője voltam és az első film, a »Negyediziglen«.

— Nem feltűnésvágy, nem pénz, hanem leküzdhetetlen belső indítóerő hajtott, — izzik fel a szeme, — ugyanúgy mint most, mikor szinte leküzdhetetlennek látszó akadályok után hozzáfogtam »És a vakok látnak« című filmemhez. Nem a szériás siker, a pénzszerzés gondolata hajtott, hanem az, hogy a szórakozáson kívül, valami *mélyebbet, melegebbet, művészibbet és elgondolkotatóbbal adjak a közönségnek.* A téma adva volt, az életből vettük, Barsi Dénes az író és én is, személyesen ismertük azt a kis munkáslányt, akinek gyermeke született és várta haza az apát... Elhatároztam, hogy a három engedélyezett téma közül ezt csinálom meg elsőnek. Mire a többi szakmabeliek csak legyintettek. De én bíztam ebben a témában, csendesen, de kitartóan dolgoztam. Propaganda céloim nem volt a filmmel, csak egy: *igazságot mondani és adni, őszintén és tisztán megmutatni a való életet.* Nem gondoltam soha arra, hogy mit és mennyit keresek vele, arra se, hogy mit szeretnek az em-

berck, céloim a munka volt és a tiszta művészet. Most a film közönségsikere után, elfogulatlanul állítom és látom, hogy hitem valóra vált, a mozibajáró közönség nagy átlaga szereti és várja a filmeket is azokat a problémákat, melyek hozzá és a való életéhez a legközelebb állnak.

— A jövőben sem az üzleti szempont vezet majd, — fejezi be dr. Hosszú Zoltán. — Megalkuvás nélkül dolgozom és mindig olyan témát választok, ami legközelebb áll az élethez és a mai emberek lelkéhez. Csak arra kérem az Istent, hogy adjon erőt céljaim megvalósításához és elérjem végül azt, hogy együttérző, egymáshoz hangolt, főleg állandó munkatársakkal dolgozhassam.

Már búcsuzkodunk, mikor belép dr. Hosszú Zoltánné, Eszenyi Olga. Egyszerű, közvetlen, őszinte, éppen olyan mint »És a vakok látnak« című filmben. Most is gyermek van a karján: Zolika.

— Az uram és én egyek vagyunk, — mondja meleg simogató pillantást vetve a férjére. — Együtt küzdünk és együtt tervezünk. De örömmel és szívesen dolgozom vele, mert éppen úgy imádja a megalkuvás nélküli tiszta művészetet akárcsak én. Különböznélnek csak meg tőle, hogy ki a legolcsóbb és legszorgalmasabb szereplője? — csillan huncutan az urára a szeme. — Igaz, ha nem is kapok sztárgázsit a felvételek alatt, — örömet találok a munkában.

Zolika édes kis arcán mosoly fut keresztül, apró kezeit repesve nyújtja apa felé. Danibá' komoly, markáns arcát puhára varázsolja a szeretet, ebben a percben semmi más, csak apa. Apa, akinek lelkében ott él a szebb és művészibb utáni magyar törekvés.

Simon Margit

Berreg a telefon és dr. Hosszú Zoltán »És a vakok látnak« kivételes sikerű művészi filmrendezője egyben gyártója és szereplője, mentegelőzve mondja a kagylóba:

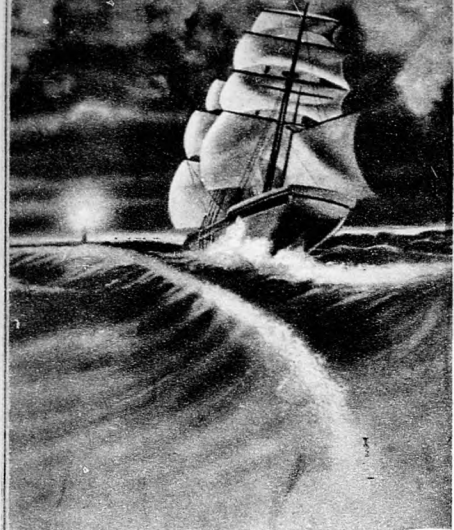
— Bocsánat, nem tudom úgy fogadni a »Magyar Nők Lapja« munkatársát, mint pár nappal előbb fogadtam volna, éppen csomagolunk, feleségem utazik le vidékre a kis fiúval együtt.

De azért igazi magyaros sőt erdélyi szívéllyel fogadnak, Zolika éppen delutáni álmát alussza és a szülők nyugodtan elmondhatják, ami a szívükön fekszik.

Először is dr. Hosszú Zoltánnal, Dani bá'-val beszélgetünk, a Rádió és Nemzeti Színház kedvenc Dani bácsijával. Magánéletében is van benne valami a Dani bácsi egyszerűségéből és közvetlenségéből.

— Nehéz volt az út idáig, — kezdi és markáns székely arca elkomolyodik.

— Nehéz és kálváriás út vezetett eddig, de megérté, mert ha nem is egészen, de

LECKÉ

a milliárdos nőknek

IRTA: Farkas István

— Ha a kapitány még öt perccel késik, eltanácsolom az asztaltól — mondotta a haragtól sápadtan miss Margaret Simpson — mégis csak tűrhetetlen, hogy ez az ember egyáltalán nem hajlandó tekintetbe venni a jelenlétünket...

A nők együtt ültek a luxusjacht kényelmes szalonjában. Őt milliárdos csemete, akik az élet valódi könyörtelen folyamatát sohasem abban a

környezetben élték, amely az embert munkára vagy kötelességeire figyelmezteti. Ők azok, akik előtt nem kívánatos elem az életét munkára alapozó ember.

Miss Margaret Simpson hajóját éppen olyan talpig férfi vezette, akit a munka és szorgalom, kemény és tereszű önevelés emelt ki valamelyik munkásnegyedből, amelyben született. Természetes, hogy a hölgy, aki unalmában kitanulmányozta Amadeo Conti kapitány multját, egyszerű szolgálónak tekintette a portugált. A kapitány — hatalmas, markánsarcú — most lépett be a szalonba s nyomban észrevette, hogy a nők valamit haragszanak. Mielőtt tehát elfoglalta volna helyét az asztalnál, megkérdezte, mi a baj.

Senki se válaszolt, a nők idegesen feszengtek.

— Szóval a nehezeltés okát nem szabad megtudnom? — mondotta mosolygva — így kénytelen vagyok vacsorámat a kabinomban elfogyasztani. Jó éjszakát, hölgyeim.

— Várjon csak — szólalt meg ekkor miss Margaret — ön megint csak pontatlanságával tisztelt meg bennünket, kitűnő alkalom arra, hogy végre megmondjam, a társasága valóban nem kívánatos. Ön tegnap leküldött engem a hajóhídról. Rendreutastotta a komornámat. Mert az a fedélzetmesterével ismerkedett. Akaratom ellenére felmosatta a hátsó fedélzetet, amikor én ott napfürdőzni akartam. Megtagadta az engedelmességet, amikor azonnali visszafordulást követeltem. Nem fogadom el azt a védekezését, hogy utyam utasítását követi és nem az enyémet. Ennyi elég ahhoz, hogy hazatérjünk után azonnal elbocsátam a szolgálatból.

— Engem nem ön szerződte, miss, tehát az elbocsátás körül némi differencia keletkezhetik — válaszolta tökéletes udvariassággal Conti kapitány. — Egyebekben semmi okom arra, hogy a hölgyeket unatag mentegedőzésemmel. Miss Margaret, ehhez az asztalhoz többé le nem ülök. Tisztjeimnek megtiltom, hogy a hölgyeket szórakoztassák. Mint ahogy legénységemet az önk szolgazsemélyzetével sem engedem ismerkedni. Tengeren vagyunk és a tenger nem könyörületes, ha megvadul. De nem az a tengerész sem. Ezért ezenel megszüntetem az önk semmittevését. Közönmö kell önökkel, hogy kilenc matrózom és egy tisztem valami romlott ételtől vérhaszt kapott. Rendkívüli felhatalmazásomnál fogva önöket beosztom a szolgálatba.

— Sohasem tudott jó vicceket mondani, de ez a legrosszabb valamennyi között — mondta miss Margaret.

— Ön, miss, helyettesíteni fogja a megbetegedett tisztet. Szolgálatba ma éjjelkor kezdődik. Éjjel után egy perccel látni akarom a hidon. Ha nem jönne, addig nem kap enni és a szabadban tartózkodik, míg jobb belátásra nem jut. Önöket, hölgyeim — mutatott a többiekre, — a fedélzetmester osztja be a konyhára vagy más munkára. Van szerencsém magamat ajánlani — a kapitány kifeszült, sarkonfordult és elment.

Majdnem ugyanekkor a hajó engedelmesen oldalra dőlt s a szalonban minden a fejetetejére állt. A leányok legurultak székeikről. A penopás étkészlet minden darabja ide-oda sétált az asztalon. Valaki nagyot nevetett a háttérben. A fedélzetmester.

— Ön — mutatott a legközelebb álló leányra — jöjjön velem. A legénység még nem vacsorázott, mert a szakács egyedül nem bírja a munkát.

— Szó sincs róla. Nem megyek.

— És önök, többiek is megtagadják a szolgálatot?

— A hajó az enyém, itt én parancsolok, maga pedig távozzék innen — kelt ki miss Margaret.

— Rendben van, de előbb... gyertek csak ide, fiúk!

Öt perc múlva öngyűségeik könn álltak a fedélzeten s a kabinjaikat zárva találták. A fedélzeten hideg köd, undorító sós pára s néha egy-egy hullám sepegt végig. De azért a nők mégsem gondoltak arra, hogy vállalják, amire felkérték őket. Miss

Margaret tartotta társnőiben a lelket. Hallották, amint a kapitány, a hidon állva, parancsokat osztogat. Látták, hogy férfiak robognak előre-hátra és erejük megfeszítésével dolgoznak. Ők meghúzták magukat egy szélvédte sarokban és dacoltak vagy dühöngtek, kiki aszerint, ahogy szeszélye éppen kívánta.

Senki se törődött velük. Most már kezdték érezni, hogy csak nők, akik védelemre szorulnak. Mikor néhány betoladokott hullám is végigmosta őket, megindult bennük valami folyamat, amely egyelőre vad kétségbeesésben nyilvánult. Margaret a fázás, félelem hatására elhiémlt.

A hajó mind nagyobbakat ugrott vagy zuhant a mélybe. Ezek a zuhanások mintha kövekkel raknák tele az ember gyomrát... h helyzet tarthatatlan... most hosszú gumiköpenyben, gumicsizmákkal a kapitány gázol át méteres vizen, hogy a hajófarban levő sebességmérőt személyesen ellenőrizze. Amint az alsó fedélzetre ér, óriási hullám temeti el és miss Margaret élesen felsikolt... otthagyja didergő társnőit és szalad, hogy segítsen a bajbajutott férfinek. Ez azonban egyedül is előkapaszkodók, prüszköl és nem éppen szalonszerű szavakat kiált, de él... él... és Margaret ott áll fölötté a korlátnál... s csak bámul... őh ezek a férfiak... mire képesek... milyen erők, milyen akaratok... s mikor a kapitány megáll előtte, egyszerűen nem bír megszólalni.

— Jó estét, miss Margaret — szólal meg helyette Conti — igen sajnálom a dolgot s azt hiszem, egyedül is megbirkóznunk a viharral. Elrendelem, hogy nyissák ki kabinjaikat. Térjenek pihenőre és...

— Helyettesíteni akarom azt a tisztet, kapitány és a társnőim is dolgozni akarnak.

— Igen? Akkor hát... — Conti a sippjába fúj. Emberek jöttek elő, élükön a fedélzetmesterrel. — Idehallgasson, Cristian-sen — szólította meg a kapitány. — két kisasszonyt beoszt a konyhára, kettőt a betegek mellé. Ez itt — és Margaretre mutatott — e pillanattól fogva a harmadik tiszt. Gondoskodjék, hogy a kisasszonyok száraz ruháikhoz jussanak, szolgálati helyükön meleg legyen, a konyha azonnal készítsen forró vacsorát számukra is. Elmehetnek. Margaret, jöjjön velem.

Mikor a leány a gőzfűtéssel ellátott hid úvegezett fülkéjébe lépett, azt érezte, hogy most zúdult rá életének legnagyobb, legragyogóbb boldogsága. Láttá az ásitó kormányost a háttérben a keréknél, látott egy árnyat, amint fel-alá sétál, egy másik árnyat, amint a térképszobából előlép. Szervezett, csodálatos, biztos világ ez, a legszebb, amit férfiak számára teremthettek. Uralják a tengert a dancoló, utgráló hajóval és a mélységeket. Melyekből az elemek ereje áramlik, — megcsodálni a gépek félelmetes erejét és a tudásában magasztosult ember fenségességét a vizeken és szeleken és sötétségben. Láttá a kapitányt, a mint műszerét szeméhez illeszti és ott állt a második tiszt mellett, amint ez a kronométer percmutatóját kísérte s bizonyos időközökben bemondata az időt. Erthetetlen, magas és nyugodt uralom ez az elemeken — gondolta. Valaki feléje nyújtott egy csepe forró feketekávé. Soha ilyen jól nem ivott még. S mikor, négy óráig tartó kapitányi oktatás után a kabinjába mehetett, élvezhette a világosságot, az ágy puha, meleg selymeit, már nem félt a borzasztó dühörgéstől, amit az ostromló hullámok okoztak. Tudta, hogy férfiak vigyáznak álmára és ezek az elmozscosodott, lenézett, megvetett emberek a valóságban pompás hősök, hérosok és a tenger hivatott megnyergelői. De most is megérezte önmagában. Azt, hogy eddigi huszontalán életét ez a szörnyű éjszaka alapjaiban fordította fel.

Mikor reggel nyolc előtt tíz perccel felkeltették, örült sietéssel öltözött, hogy el ne késsek a szolgálatból. A kapitány frissen, pihenten fogadta. Miss Margaret, nem törődve azzal, hogy a hidon tiszték, kormányosok állnak, hangosan ezeket mondotta:

— Kapitány úr. Én a munkát ócsároltam, a munkásemberket lenéztem, mert nem tudtam, mi az a munka. Most tudom s ezért megkövetem önt a bántásokért, amiben részesítettem. Uram, én eszentül mindig hajón akarok utazni, de nem luxus-kabinban, hanem szolgálatban. Kérem, képezzen ki legalább is kormányosnak.

— Ha ezt akarja, azonnal is megtehetjük. Jan — szólt oda a kormányosnak — hallotta, miről van szó. Hát csinálja, de alaposan.

Hátat fordított a leánynak és továbbsétált a hidon. S miss Margaret érezte, hogy nincs messze az idő, amikor nemcsak a hajót, hanem annak parancsnokát is ő fogja kormányozni... mert bámmennyire erőkés, kisméretűnek is a férfiak, a nő, ha kormánykerék jut a kezébe, mingyárt tudja, mi a teendő, mert hiszen erre az istenek tamították évmilliók óta...

Háborús játékok

Ferike szöke volt és négyéves.

Ovatosan totyogott a ház előtt. Pisze orrát belefúrta a finom tavaszi napfénybe. Felfedező körútra indult. Pista, a hatesztendős nagy fiú, aki pesztrálni szokta, felelőtlenül és boldogan focizott az utca közepén, anya pedig bevásárolni ment.

Anya... olyan furcsa mostanában anya... éjjelre felöltözteti, nappalra levetkőzteti a gyerekeket. Még a cipőt is lehúzza. Azt mondja, spórolni kell a cipővel. Nappal már elég meleg van, menjenek csak úgy játszani... jaj és az olyan furcsa, hogy mostanában éjjel kivessi a kis ágyból és ráadja a mackót és fogják a kosarakat és lemennek a pincébe... a Kovács néni is meg a Szolnoki bácsi is... és a gyerekek...

Ha szól a rinaldó, akkor le kell menni a pincébe — motyogta Ferike.

Vigyázva rakosgatta meztelen lábcskáját, a rózsaszínbőrű gyerektalp érezte a kövek hidegét. At kellene jutni a másik oldalra, aztán túl a sarkon, a szomszéd utcában van a fűszeres néni, kövér piros almák ülnek a kirakatában, egyszer kapott is Ferike egyet, a cicát is biztosan megsimogathatja és talán Sándor úr ad neki egy karamellát.

Ferike túljutott a sarkon. Elhaladt a nagy szürke és a rozoga kerítés mellett, ami mögött mindig annyi érdekes szokott lenni, asztalok, székek, vedrek, ócska sifonérok, teknők, lábosok egy kupacban. Egyszer egy piros gyerekbiciklit is látott, Istenem, ha ráülhetett volna! Talán megint lesz ott egy bicikli.

Ferike tovább dőcögött a palánk előtt.

És akkor, a kerítés tövében, megpillantotta a babát.

Ott feküdt, ahol a pék bácsi háza kezdődik. A fényes csatornaeső és a palánk szögletében. Nyugodalmos zugban, árnyékos helyen. Senki meg nem láthatta.

De Ferike meglátta és kis madárszive gyorsabban dobogott.

Baba! Pirosarcú, nagyszemű. Valódi! Olyan, amit fel is lehet öltöztetni, meg levetkőztetni. Baba, amilyen a kirakatokban van és amilyenért hiába könyörgött a Jézuskának.

Anyuka megmagyarázta, hogy a Jézuskának most sok a

dolga, háború van és nem ér rá a gyerekeknek játékokat hozni. Jézuska az apukákra vigyáz. Kinn a harctéren. A kislúknak meg kell elégedni azzal, amit kapnak.

Nem szégyenled magad, babázni, — szölt rá Pista, aki már olyan felnőtt, hogy tüzet tud rakni, elmegy mindenhova, kenyeret hoz meg krumplit és vigyáz, hogy ki ne fusson a leves.

Ferike hát nem okoskodott sokat. Ha a felnőttek így mondják! Belenyugodott. De most, hogy ott feküdt előtte a baba a porban, az öröm megdobogtatta a szívét.

Hát öltöztetni, azt nem tudom, hogyan lehet — állapította meg magában.

Mert a babának nem volt se keze se lába. Szép, fehér pólyásbaba volt, csipkés fodorral a feje körül, kék szalagsokrokkal a pólyáján. Csak a feje látszott, gömbölyű, buksi feje, éppen olyan kerek kobakja volt, mint Ferikének.

Ferike leguggolt melléje. Egy pillanatilg farkasszemet néztek. A játék és a gyerek.

Ferike gyors mozdulattal felkapta, magához ölelte és megindult vele. Hazafelé.

Csiléngelő öröm a szívében, mennyei boldogság a szemében. Babája van! Babája van Ferikének!

A sarkon egy pillanatra megállt. Meg kellene nézni, milyen a baba keze, a lába. Milyen a kis ing rajta? Lehet-e öltöztetni? Ő nem bánja, akármit is mondanak, hogy a baba nem fiúnak való játék. Hát kinek van ilyen csodagyönyörű játéka az egész utcában? Biztosan! Egészen biztosan! Öltöztetni is lehet!

Ferike bontogatni kezdte a pólyát.

*

A következő pillanatban robbanás reszkettette meg az utcát. Az asszonyok kirohantak.

A sarkon vértócsában egy felismerhetetlenségig eltorzult gyermektest feküdt.

A robbanás ereje bezúzta a pék házán az ablakokat.

— A kis fiam... a kis fiam... — sikította egy félőrült, szerencsétlen asszony.

Két véres, meztelen kis lábat csókolgatott.

Erről lehetett ráismerni Ferikére.

*

Az Üllői-úton szuronyos, rohamsisakos honvéd állt őrt. Körülötte borzongó, sápadt asszonyok, mellette a földön halomba rakott babák, csörgők, csokoládésdobozok.

— Robbanó játékszerek, — mondja — senki se jöjjön közelebb.

— A mi tanyánkon is ilyet találtak — suttogja az egyik fejkendős asszony — jöttek a repülőgépek éjjel és reggel egy fényes csörgősbabát talált szegény Mária néni. Felvette, hogy majd jó lesz a kis unokájának. A kezét szakította ki tőből a robbanás.

— A sógornóm kislánya is talált ilyet... de nem nyúlt hozzá... az anyja nem engedte... szerencsére...

— A mi telepünkön is pólyásbabákat találtak... három gyerek meghalt... kettő a kórházban...

— Mindenütt... mindenütt... robbanó játékszerek a gyerekeknek...

— Ez a háború. A mai háború.

Az asszonyok halálsápadtan nézik a babákat és csörgőket és arra gondolnak, hogy az ő gyerekekük is találhatott volna ilyet.

*

Ez a háború?

Hát volt valaha háború, amelyik kiszámított hidegvérrel, raffinált kegyetlenséggel gyerekeket gyilkolt volna?

Volt háború a legsötétebb középkorban, amelyik ártatlan gyerekek kezébe robbanó játékszereket adott volna?

Kinek az agyában fogamzott meg ez a pokoli gondolat?

Szegény emberek gyerekének örömét halálos kínra változtatni, a játékos kedvet „hadicélokra” felhasználni.

Többől kiszakított kis lábak, kezek, megvakult fényes gyermekszemek.

Robbanó játékok.

Verje meg az Isten, aki kitalálta.

IZSAKY MARGIT

Esik eső —
süt a nap
ördög veri feleségét —
mondják. Ilyenkor is kell a

NIVEA

NIVEA CREME

A nő

A SZÉKELY HUMORBAN

I R T A : ORBÓK ATTILA

Alig, hogy a kút száájához ér a póruljárt atyafi, csudálkozva látják: úgy nevet, hogy majd megszakad.

— Mit kacag, kiejd? — kérdezi az asszony, aki azt hiszi, hogy az ura megháborodott.

— Azon nevetek, — mondja a góbé, — hogy hanyatt estetek volna mind a ketten, ha eleresztem a kötelet!...

DETTO

Könyvet váltott a fűszeresnél az egyik csikmegeyei gazda. Hitelbe vásároltak s mert nem kellett fizetni, kicsit vigabban vettek ezt is, azt is. Hónap végén ám úgy megnőtt a számla, hogy ugyancsak meg-rökönnyödtek, amikor meglátták. Összedugja a fejét az ember meg az asszony s úgy olvassák:

Két kiló cukor	2 P 30
Egy kiló dettó ,	1 P 15
Egy kiló rizskása	1 P —
Dettó, dettó	1 P —

Dühbe jön az asszony.

— Hajja, kied, menjen, mondja meg a zsidónak, hogy soha mi dettót nem vetünk, itt meg tenger pénzt felszámolt érte. Legalább tudnám, hogy mi az a dettó?

Elmegy a székeley, akinek megmagyarázza a kereskedő, hogy dettó annyit jelent: ugyanaz.

Mikor hazamegy az atyafi, az asszony már messziről kiabálja neki:

— Tudja-e mán, hogy mi az a dettó?...

— Igen én.

— Mondja hát?

— Hát az azt jelenti, hogy én számár vagyok asszony, te pedig dettó!...

NAGY DOLOG A HAZASSÁG

Legénysorba került a székeley fiú; háziasítani akarják a szülei. A legény csendes, szemérmes, kicsit ügyefogyott, nehezen szánja el magát. Apja biztatgatja:

— Ládd-e, én es megmósulék valaha...

— Könnyű vót kendnek, — replikázik a fiú. — Kijed idesanyámat vette el, de hogy egyeztél én egy színdeigen jányt?...

EGY LITER VILLANY

Amikor bevezették a villanyt Szászrégenben, természetesen a boltok voltak az elsők, me a jómódú szász családok, amelyek hódoltak az új divatnak. Az egyik székeley asszony a szomszéd faluból jött be vásárolni, ahogy szokták. Beesteledik, a boltban kigyúl a villany. Nézi az asszony, nagyon tetszik neki.

— E' mán nagyszerű, — állapítja meg.

— Egy-két litert én is viszek ebből; sokkal szebben ég, mint a petrólium. Mérjen beülie ebbe üvegbé...

A szatócs magyarázza neki, hogy ezt nem lehet üvegbé mérni, mert ezt dróton vezetik be a házakba. Az asszony legyint egyet, fogja a portékáját, indul hazafelé:

— Ide se jövök többet: látom, hogy

magya csak a szászoknak kedvez!...

Erdély mosolyát, a Gondviselés jóvoltából, újból láthatjuk! Ez a mosoly bölcös és jószágos, bátor és büszke, mint maga a székeley nép, amelynek nemcsak ös-régi jelleme, szokásai, művésze, hanem humora is ráüti bélyegét az egész erdélyi életre. Az 'anekdoták, a tréfák, a vidám verses mondókák legnagyobb része, Erdély földjén, székeley eredetű, mert ez az ősi magyar fajta, ellentétben székföldi testvéreivel, csupa derű, évődő pakosság és örök bizakodás, ami nélkül talán fenn sem maradt volna másfél ezer év küzdelmei során, amelyből ötszáz esztendőt *testvértelenül* élt le.

Jellemző a székeleyésre, hogy rendkívül családias érzésű, komolyabban veszi a házasságot a szerelemnél és élettársát inkább barátjának, mint nőnek tekint. A férj úgy évődik asszonyával, mint pajtásával, leányait pedig füzámzába veszi. Humorában is megnyilvánul ez a sajátosság.

Elmondunk néhány vidám, jellemző *góbéságot*, ami ezt a megállapításunkat igazolja.

A GOBÉ SZEMELYAZONOSSÁGA

A székeley alaposan berűgött és félve dülöngézt haza, mert nagyon házsártos felesége volt.

Bekocogtatott az ablakon.

Az asszony kikélt a szobából:

— Ki az?

— Azt szeretném tudni, itthon van-e a gazda?

Az asszony, aki szégyelte, hogy kimaradós ura van, kikéltott:

— Hogyne lenne itthon, ilyen késő éccakai!

— No, ha ő itthon van, akkor én nem az vagyok, akinek gondúttam magamat, — mondja nagy örömmel a góbé és visszamegy a kocsmába tovább inni.

OTT ES JÓ HELYT VAN...

A székeley gazda nagyon megharagudott a szolgálóleányra, mert az valami nagy hibát követett el. Dühében felkapott egy hasab fát s utána vágta. A szolgáló persze menekült és a hasab fa véletlenül az éppen akkor belépő asszonyt találta el.

Sopánkodik az asszony:

— Miért nem vigyáz maga, ember?! A szolgálóra haragszik és engem dob meg!...

A gazda nem nagyon bánja a balesetet és megjegyzi a bajsa alatt:

— Ott es jó helyt van!...

A SZÉKELY BÍRÓ SZALAMONI ITELETE

A bágyoni bíró férjhezadta leányát a szomszéd faluba, egy derék legénnyel. Még

a lagzi előtt megmondta leendő vejének:

— Derék jány ez az én jányom, csak egy kicsit szűjas... Hát azt a jótanácsot adom néked, hogy a legelső alkalommal, amikor feleselget, verd meg jól. Ha panaszra jó hozzám, hát majd én igazságot teszek!...

Alig múlt egy hét a lagzi után, beállt a menyecske az apja házához és kijelenti, hogy elhagyta az urát, mert az megverte. A bágyoni bíró nem sokat kérdezte, hogy miért hagyta el a férjét, hanem ő is jól megverte a menyecskét és hazakergette.

A vő pár nap múlva meglátogatta az apósát és megkérdezte:

— Mit csinált a feleséggemmel, ipamuram? Olyan szelid, mint egy galamb, néóta itt járt és ha szidom, akkor se nyitja ki a száját.

A bágyoni bíró büszkén válaszolta:

— Igazságot tettem, ahogy az a jó bírőhoz illik. Te megverted az én jányomat, hát én meg megvertem a te feleségedet. Mondd meg neki, hogy ez ezentúl is így leszzen, valahányszor panasza gyűn hejzám...

A VIDÁM ÁLDOZAT

Kapatosan tért haza késő éjjel a góbé. Éppen akkoriban fűrtak kút házának az udvarán, még el sem készült a kút rájája — s bizony a gazda beleesett a mélységbe, a nyakigérő hideg vízbe. Persze egyszeribe kijózanodott és segítségért kiáltott.

Felébredt a felesége és az anyósa. Hamarosan kötelet kerítettek és húzták ki a góbét.

Ölöm

A fák puha csipkék mögül úgy nézett rám a külvárosi ég, mint a te két gyönyörű szemed, az a két hamvas, búzavirág, hogy a szívem fájdujt bele. Fiaitai zene volt a hangod, mint mikor a hajnali erdőn herangvirággal csenget a szél.

Tiszta végyed, mint az esti patak, mikor a szelid ég hajol belé.

Kövek közt nyílt kis proletárvirág mi lenne, ha szívemre tűznék? Mi lenne, ha örva két kacsókád, azt a fészekereső két kismadarat erős keblembé rejtenéd...

ha szívedet a szívemre szorítnám, piros lángra lobbanna az ég. Jaj Istenem, mi is lenne akkor, futórozsza nyitna a bús köveken, függeszkedőn ezer fűt szakadna fénylő fadról, ékes szerelem volna, aki este hazavárna meleg szájjal, sejmese, puha karral s elaltatna gyermeki mesével, mint csillagot a pirosló hajnál...

RIJSTAFEL

Scheveningenben

Rijsttafel holland szó és betű szerint rizsszal-t jelent, ipari értelemben pedig a Jáva, Sumatra, Borneo és Celebes szigeteken szokásos étkezés főfogása, egy húsz-harmincféléből álló ételkomplexum, amelyet egyszerre szokás felszolgálni. A Rijsttafel alapja a hóféhér, száraz főtt rizs, akárcsak a japán-kínai konyháé... s bevallhatom, éppen ezért is jutott eszembe most, ebben a rizsszegény világban! Ebédre voltam meghíva valahol s a kitűnő háziasszony igen büszkén tekintett szét a társaságon, mikor a fehérbóbitás operettszobalány behozta az étrend főfogását, a gombás jércerizottót, de nem ám a most szokásos törmelékriszből, amelynél a régi kutyarizskása is szebb és jobb volt! Szép, kövér, töretlen rizsszemek párologtak békebeli étvágygerjesztőn a címeres ezüsttál öblében s illatuk-ízük is megfelelt a várakozásnak... csak hát a mennyiség!... mi tagadás, ez olyan szükrehabottra sikerült, hogy egy jobb gyomrú kanári is sértésnek vehette volna az adagokat...

Igy ötlött eszembe ellenállhatatlanul a Rijsttafel, az az óriási ezüstlábor, amelyben az ehhez való rizstömeget hozták elém valamikor régen a távolkeleti óceánjárókon, vagy már a mostani háború alatt a Hága melletti Scheveningen indiai éttermében, hiszen a Rijsttafel nemcsak a hollandindiai szigeteken népszerű, hanem elmaradhatatlan gasztronómiai gyönyörűség mindenütt, ahol Azsia gentlemanjei, a malájok laknak...

Persze, regényesebb élmény egy-egy ilyen Rijsttafel-orgia — ha már magában Surabadjában, Batáviában nem élvezhetjük egyelőre! — valamelyik gyékényfalas jávai vendéglőben, mint a legpompásabb európai luxushajón is, a kistermetű, sárgabőrű maláj pincérhad nesztelen sürgésforgása közben, szüntelenül berregő ventilátorduruzsolásban, mintha csak a trópusok füllesztő páráját szuggerálná idegeinkbe a szokatlan környezet.

A scheveningeni „Waroong Djawá”, ahol utolsó malájlakomám lezajlott, tökéletes illúziót ad: európai személyzete nincs is. Ez természetes annak, aki csak kicsit is belenézett már a távolkeleti világba, hiszen számtalan fogása van az ázsiai konyháknak, amelyet fehér szakács sohasem tud eltanulni, hogy hirtelen csak a curry-t említssem. Ez a torokkaparóan csipős indiai különlegesség — ugyancsak rizsével — annyira fontos része az exotikus menüknek, hogy a nagy olasz hajók külön curry-készítőt tartottak a Triest—Sanghai útvonalon, színes vendégeik kedvéért — mégis, nem egy Bombay-i, Singapore-i milliárdos úttársamról hallottam annakidején, hogy curry-szakáccsal jött át a samról Európába, ahol még főzni se tudnak tisztességesen... Így vélekedhetett nagyjából a Nép-szövetségélnél Japánt képviselő diplomata is, aki maga árulta el egyszer nekem Genfben, hogy ott tartózkodása idején, külön ládákban hozatja otthonról a rizskását, mert hát rizs és rizs között bizony akad egy kis különbség!

*

A Rijsttafel gözlgő rizshalmát dohánylevélészínű, puhalépesű főpincér tette le ünnepélyesen asztalomra. Merev, mozdulatlanaréu maláj, megnyúlt koponyáján magyar menyecsékén csücsökre kötött, batikolt selyemkendő, ami nélkül nem mutatkozhatott európai előtt. Ragyogótiszta, ropogós, frissen vassalt aranygombos fehér vázsonkabát s piros lampasszos fehér vászonnadrág vakit rajta szinte elegánsan, minden mozdulatában

méltóság, szívesség, meghunyászkodás nélküli udvariaság rejlik. Műgötte hamarosan feltűnik nyolc-tíz hasonlóöltözötű boy, kor és nagyság szerint csoportosítva, akár az orgonasíp. Valamennyinél apró ezüsttál, rejtélyes enni-valókkal. A legkisebb fiú — nálunk a piccolónak felele meg! — gyönyörűen font, színes szalmakosárban a kruk-piek-ot hozza nagyvatosan. Ő a kényeres, mert a „kruk-piek” az indiai konyha kenyere, rózsaszín, kovászatlan, sótan maceszfélé, ropogós és könnyű, csak többé-kevésbé: halizli, mert halliszból sütik s így persze nem izlett annyira sem, mint a legháborúsabb kukoricakenyér...

Hát még a húszegyhány apróravagdalt furcsaság, amelyeket a mélytányérba alapul kiszedett rizsre illik külön-külön rárakni, a jávai etikett szerint! Rejtélyes lében úszkáló kórtésfélék a smaragdzöld tyúkleveshöz, ami a főételnek látszik, de persze ezt is az ízetlen, semleges rizzsel kell enni s mindent bőven végiggolcsolni a szinte könnyfacsaróan erős, égetően fűszeres mártással. Van itt minden, amit csak finomnak, kívánatosnak tart a tengerentúli izlés: olajbansült apró rák, lapos mézpogácsák, reszelt kókuszdióban hempergetve, rántott bangkongi töksíra, sós-édes kacatojás, romlott halvagdalék, safrányos tyúkszív, gyömbéres töltöttgorka, kókuszolajban sült banán, pácolt sültmáj, szagofűvek, töltött omltetfé, füstölt zebutehénsonka — ki udná a félméteres jávai étlapot felsorolni és magyarrá lefordítani!

Rossz ebéd volt?

Inkább furcsa és ismeretlen részletei miatt bizalmatlanságra hangoló, de emlékszem, ráakadtam valami borjúpörkölt-forma hűsféleségre is s ez egyenesen izlett, pedig ki tudja milyen négy lábúból készült! A mi paprikánk nálunk hasonlíthatatlanabbul rövidebb és mérgeesebb lekvárt, ami a hűskockáknak a maró zamatot adja, sambal-nak hívják s indiai fogalmak szerint ennek olyan harapósának kell lenni, hogy minden falat után kiüssön a lakmározó homlokán a verejték... különben a jávai felmond a szakácsának, hogy „izetlenül” főz!

A „Waroong Djawát” nem érthette ez a főd: a háromórás távébed után a marokkói tünnyelőikkel is vehették volna a versenyt.

ENGESZTELNI AKARLAK

Engesztelni akarlak. Rossz most, úgy-e, hogy után fogalmaztam a szavakat. Megértlek. Ezután engem is gyötörne helyedben a féltékenység és a kétség,

ha Te mondtad volna. Pedig semmisség csupán. Jaj! Buták a szavak! Mit érnek koppanásaik? Elroppennek. Többet ér a csók. Szavak? Szebbek. Másik jön utána... És hogy egy kissé bosszantsalak, csinosabb is vagy, ha szörtőlődsz. Bár nincs elég alap

ahhoz, hogy komolyan neheztelj rám. Gondolj arra, hogy jobb lenne nálatok. Delután szemedben arcom keresni. És egyenruhám. Szebb vagy így!... Túl lenni már a laktanyán.

Hiszen tudod, hogy úgy várlak! És rohanok, ha egy üres percem akad. Boldog vagyok, ha megérintem kezéd. Féltés. De tudom, hogy jobbnak látasz. Üres szavak!... Csók... csók... csók... még egy. S megbocsátsz.

SZÜTS IGNÁC

A. Mályvaszínű, dúsan ráncolt, keményített keskeny csipkedíszítésű szoknya, hátán mélyen kivágott, kékszínű szoros derékkal.

B. Virágmintás kaszimir parasztszoknya, zöl, szélein csipkével díszített, elől vége gombos pruszlikkal.

1. Mustárszínű, bő szoknyájú, dereka egymásramenő elejű, háromnegyedes ujjú déltáni ruha, nagy barna virággal.

Szita József divatszalon IV., Irányi-u. 27., tavaszi modelljei

C. Csaszínű könnyű szövtruha, bedolgozott kockázott szövőkötény elejével.

D. Sötétkék ruha, fehér piké bubigallérral, díros nyakkendővel kék-fehér nagy pepita holeró kék pántozással.

Szita József divatszalon IV., Irányi-u. 27., tavaszi modelljei

2. Fekete alapon halványzöld széles és vékony csíkozású, japán szabású selyem déltáni ruha, díros széles mekkötött övvel.

3. Fekete moarésselyem ruha, térdig érő fekete alapon virágmintás moarésselyem bőven ráncolt kabát, fekete övvel.

Májusi divatötletek

Békebeli boldog májusokat idézünk s velük hessegetjük el megkínzott idegünkből légiveszélyt jelző szírvúak vijjogó hangját. Messzi multba menekülünk apró örömkért, amit a májusi divat, a májusi majálisok jelentettek valamikor a fiatal leányoknak és a bennük gyönyörködő mamáknak. Almazvirágszínű karton ruháskában illegettek magukat a földigérő tükör előtt a május hösnői, amit soha nem lehetett aztán elfelejteni. Mai kortársainknak boldog majálisok helyett nehéz, komoly szerepet rendelt a magyar sors. Leventeleányok, önkéntes honvédelmi munkaszolgálatot vállaló leányok májusa nem majálisot ígér nekik, hanem kötelességet, munkát, fegyelmet, lemondást és önfeláldozást kíván tőlük.

A májusi divat friss, üde, praktikus és egyszerű is. Látszik, hogy a maradékanyagok felhasználása az igazi cél, erre fordított súlyt a tervező. Teljesen elütő színek kerülnek egymásmellé s a legellentéesebb összeállítás sem szokatlan. Érdekes színkombináció például az A alatti modell, az alja erős mályvaszínű, a dereka erős lilás-kék. A dúsán ráncolt szoknya alsó részét három sor keskeny csipke díszíti s ezenkívül különálló rész látható hátul az övvel lefogva. A derék teljesen alakhoz simul, szoros, a hátón mely kivágással, rövid fodroszerű ujjakkal, szélén s a nyakkivágás szélén is keskeny csipkefodor. Érdekes a B alatti virágmintás kasmir parasztszoknya és a méregzöld kasmir parasztszoknya derék. A széleken körül sötétebb zöld csipkefodor. Elöl gombolódik sűrű gombolással. Az ujjak könyökön alul érok, szélét ugyancsak csipkefodor díszíti. Fiatalos és tavaszra igen kedvelt ez a paraszttanuzati ruha. Valóságos kötenyszabású pepitarész van bedolgozva a C alatti ruhába. Hogy mi volt a célja a tervezőnek ezzel az elgondolással, könnyű megfejtetni. Az elkopott régi ruhát frissíti fel a pepita anyag bedolgozásával. Ajánljuk a dolgozó hölgyeknek, akiknek van egy nyugalombahelyezett régi ruhája. Meghosszabbíthatja vele az életét. A ruha csauszínű szövet és barna kockás a bedolgozott rész. A gombok rajta a síma anyagból vannak behúzva. A blúz duplagombolású, férfifazonú s az ujjak bővek, manzsettában végződnek. Tavasz boleros ruha a D alatti modell. Az egybeszabott kék szövetből készült ruha elől gombolódik, széles bubigallérra alatt pipacspiros selyem csokornyakkendő. A bolero kék-fehér nagykockás anyagból készül, elállószabású, kék esik díszítéssel. Ezt a bolerót fogják kérni mamájuktól a fiatal leányok meglevő kék ruhájukhoz, meg a piros nyakkendőt a bubigallérral felfrissítésül. Ez a szerény kérés még teljesíthető is. Rendkívül finom ízlésű az I. számú mustárszínű, bőszoknyájú tavaszi délutáni ruha. Az eleje puhan hullámos és egyenesen áthajtott, a kivágásnál nagy barna virágdíszrel. Az ujjak valamilyen alul érenek a könyökön. Szexuális hatású a fekete alapon zöldesikozású léhítáni selymruha, melyet 2-es számmal jelöltünk. A felsőrész japánzásabú, rövid, bő ujjal. Az alja bő, széles berakásokkal. A piros selyem öv elől keresztben áthajtott és oldalt hosszabb felég. Nem kell különös jóstehetség hozzá, hogy megjósoljuk ennek az érdekes összeállítású és színzésű ruhának a sikerét. Külön felhívjuk az érdeklődők figyelmét a 3. számú, meglepetésnek szánt modellre. Vigyázat, ez nem ruha, hanem kabát, a ruha alatta fekete moaré-selyem és 5-6 cm-mel hosszabb, mint a kabát. Eddig fordítva volt. Most a kabát készült nagyvirágú moaré-selyemből, könyökig érő ujjakkal, a felsőrész nyitott, az alsó bő, ráncolt, derekán fekete öv. A kabát anyagából készül a szép formájú retikül is. Minden darabot örömmel lehetne viselni, ha tudnánk még örülni az ilyen szép és kitünő ízlésű ruháknak. (b. e.)

A szeplő

A szeplők általában tavasszal, az első melegebb napsugarak hatására tűnnek fel a bőr fedetlen felületein, az arcon, nyakon, a kézfejekon és a karokon. A nyár előrehaladtával a szeplők mind erősebbek, azaz sötétebbek lesznek, míg az ősz és a tél beálltával elhalványodnak.

A szeplők gombostűfej nagyságú sárgásbarna foltok, melyek fényhatásra lépnek fel. A szeplőre hajlamos egyén bazális sejtrétegeiben a festék nincsen egyenlően elosztva és az első napsugár, az ultraviolett sugár hatására a bőr leburnulásiának kellene bekövetkeznie, a barnulás csakis a pigment szigetecskéken lép fel, vagyis ott, ahol festék van a bőr rétegeiben.

Leginkább világosbőrű és vörösszőke hajzatú egyének hajlamosak szeplősödére, természetesen ez nem zárja ki azt, hogy barnabőrű és hajji emberek között is ne találjunk szeplősöket. A barnabőrű szeplős egyének között van sok olyan, akiknél a szeplő a nyári napozás következtében teljesen eltűnik. Ennek az a jele, hogy a szeplőszigeteken kívül a bazális sejtrétegben másutt is van festékanyag.

A szeplők ellen védekezhetünk fényvédőkrémekkel és puderekkel. Halványíthatjuk azokat savas bedörzsolésekkel és végül eltüntethetjük hámlasztással és elektromos fűréssel, vagyis leszereléssel.

Ha valakinek szeplős az arca és ez csupán kozmetikai szempontból kifogásolható, nincsen általa az arc elcsúfítva, nem kell túlnagy súlyt helyezni rá. Elegendő a szeplők erős színzöldése ellen védekezni. Ez abból áll, hogy kerüljük a napozást és még a strandon is fényvédőkrémrel kenjük be arcunkat és a szeplősödére hajlamos többi testrésznket. Házilag semmiféle hámlasztó eljárással ne kísérletezzünk, ezt orvos vagy kozmetikus végezheti. Bevált és egyszerű módja a szeplők halványításának a citrommal való bedörzsolés. Napjában többször alkalmazzuk következőképpen: Arcunkat megtisztítjuk a portól, festéktől és egy kettévágott citrommal a szeplős területet bedörzsoljük. Rövid idő alatt szép eredményt érhetünk el. Jelenleg citrom nem kapható, helyette borecettel végezhetjük a bedörzsolést. A kívánt eredmény így sem marad el.

KOZMETIKAI ÜZENETEK:

„Judit.“ Szemölcsét és anyajegyét elektromos úton lehet legbiztosabban eltávolítani. Hégy nem marad az eljárás után.

„Iskolásány.“ Édesanyjának igaza van, nem szabad elhanyagolnia arcbőrét, mert később megmaradnak a pattanások nyomai. Megfelelő szerekkel könnyen ki lehet kezelni arcát.

Nagyobb vendégségre készülök, kérek útbiztosítást arravonatkozólag, hogy vacsora után a feketekávéfőző felszolgáltathatom-e az asztalnál? Nem rendelkezem megfelelő személyzettel és így akadályba ütköznek, ha asztalbotlás után adnám a feketekávéfőzőt.

Külön szabály erre vonatkozólag nincs, általában az a szokás, hogy a feketekávéfőző asztalbotlás után a másik szobában szervírozzák. Ha azonban ez akadályba ütközik, úgy az asztalnál is felszolgáltathatók. Ezenben a kávé felszolgálása előtt az asztalt meg kell tisztítani a feleslegessé vált tárgyaktól és a kenyérmorzszáktól.

Nem tudom, hogy mi az oka, de fehérneműm mostanában egészen sárgák, lehet, hogy a szappan okozza ezt?

A következő mosásnál tegyen próbát, asszonyom és a mosó-, valamint főzővizhez sót adjon. Minden 5 liter vízhez 3 evőkanál sót. Még kevés szappan használatával is eléri, hogy szép fehér lesz a ruhája.

A jó saláta még várat magára, milyen más savanyúságot adhatok a hús mellé? Törelmet savanyúságaim már mind elfogytak.

Készítsen parajból salátát. A parajt metéltre vágjuk, három percig főzzük, leszűrjük és kevés ecetes vízzel, sóval és cukorral készítjük el. Igen vitamindús és jóízű salátát kapunk.

Őn arról panaszkodik, hogy minden torna dacára sem lesz sovány?

Ennek bizonyára az az oka, hogy nem végzi a mozdulatokat elég gyorsan, a tornánál nem szabad álmódolni, gondolatunkat mindig arra a testrészünkre kell összpontosítani, amellyel éppen dolgozunk és így biztos, hogy eredményt érhet el.

A téli főzelék már nagyon unalmasa vált, különösen most érezzük ezt, amikor már itt a tavasz. Segítsen ki egy jó főzelék-recepttel, hogy türelmesebben tudjuk ki várni a zöldfélék megérkezését.

Egyenlő mennyiségű burgonyát, cellert, sárgarépat, kalarabét megtisztítunk és apró kockákra vágjuk. Sós vízben puhára főzzük, majd leszűrjük. Jóízű, édes paradicsommártást készítünk, hozzákeverjük a kifőzött főzelékeket, együttesen egyszerű felforraljuk és tálaljuk.

Nemcsak a gázzal, tüzelővel, hanem az időnkkel is takarékoskodunk, ha a húst, főzeléket, lehetőleg a főzés előtt apró darabokra vágjuk.

Vidéken lakom és ami eddig még nem fordult soha sem elő, lakásom most tele van hagymával. Kérem sürgős tanácsát, mivel pusztíthatom ki a sok hangyát?

Főzőn nagyon erős lúgot, hintsen bele tört cukrot és kis tányérokba öntve a folyadékából állítsa azokat a hangyák által felkeresett helyekre. Rövid idő alatt sikerrel elpusztíthatja a hangyákat.

Ismerősömtől szárított sertés körmöt kaptam, hogy kocsonyát készítek belőle, azonban nem tudom, hogy a szárított kocsonyahúsból hogyan készítem el a kocsonyát.

Aztassa a szárított körmöket és a többi kocsonyának való húsrészeket egy éjszakán keresztül hideg vízben. Másnap a szokásos módon tisztítsa meg és tegye fel főzni.

A MODERN ORVOSTUDOMÁNY és a GYERMEK

A mai gyermekorvos nemcsak az a régi, jó, biztató mosolyú, megnyugtató, szemüveges doktorbácsi, aki cukrot ígér a kis-betegnek, ha kitárja a száját, hanem segít a szülőnek abban is, hogy megfelelő fizikai ápolással életerős, egészséges gyereket neveljen. A modern orvostudomány nemcsak a beteg gyerekekkel törődik, hanem az egészséggel is. Nemcsak gyógyítja, hanem megelőzi is a betegséget. Mivel minden szülőnek az a vágya, hogy gyermeke több és jobb legyen, mint ő maga, ennél fogva nem elégszik meg azzal, hogy anyáink és nagyanyáink jól bevált, de esetleg már túlhaladott nevelési módszereihez ragaszkodják. Ha körülnézünk a gyerekek világában, azt látjuk, hogy az új generáció valóban izmosabb, fejlettebb és ellentállóbb, mint a régi volt. Még a szürke körengeteg sápadt napfényében is piros az arca és feszül az izma.

A gyermekek egyik legismertebb és legkiválóbb orvosával beszélgettünk. Sok gyereket szabadított már ki a halál karjából és sokat megmentett attól, hogy megbetegedjék.

Azt mondja:

— Anyáink idejében csak a himlőoltásnak volt hatásos eredménye. A törvény ma már a diftéria és az angolkór ellen is előírja a védőoltást. A skariát ellen való oltásnak is megvan a haszna, de eredménye még nem tökéletes. Azonban minden jel arra vall, hogy nemcsak az az ugyanolyan védelmet biztosít, mint a törvényelőírta többi oltás. Így a legfontosabb fertőző betegségektől meg tudjuk védeni a gyermekeket. Ha ez sikerül, a többi betegség jelentősége eltörpül.

— Melyek az angolkór első tünetei?

— Újszülöttel kapcsolatban még nem beszélhetünk angolkórról, mert puha a csontja, ez azt jelenti csak, hogy a csontosodás folyamata még nem fejeződött be nála. Az angolkór tünetei legkorábban a három hónapos csecsemőnél mutatkoznak. Figyeljük meg, ha a gyermek nem emeli a fejét a mellkasa felé és puha a tarkója, akkor angolkórra hajlamos. Ennek a betegségnek ma már rendkívül hatásos megelőző módja az oltás és a kvarc. Azelőtt kizárólag csukamájolajjal védekeztek az angolkór ellen és csodálatosképpen a régi gyerekek nem idegenkedtek úgy ettől az orvosságtól. A mai gyerekek kevésbé bírja el a csukamájolajat, ezért nagy áldás az, hogy az izomba fecskendezett D-vitamin injekciónak egyetlenegy nagy adagja megfelel egyhavi csukamájolajadagnak. A kvarclámpát ma már bérbeadják, ezért a fővárosban a szülők otthon kvarcolhatják gyermeküket, ami nemcsak kényelmes, hanem elkerülése a gyermek gyakori meghűlésének is. Meg kell jegyezmem azonban, hogy vannak az angolkórnak olyan tünetei is, amelyek nem gyógyíthatók. A bordák enyhe besüppedését, a homlokdudorokat és a négyzetes fejformát semmiféle kezeléssel se tudjuk megváltoztatni. Ezek a tünetek öröklöttek, ezeknek endogén oka van. A szülőnek azonban ettől se kell megijednie, mindez csupán szépséghiba, de nem betegség. Fontos az, hogy a gyermek fél éves korában üljön, tizhónapos korában álljon és mire egy éves lesz, járni tudjon.

— Mi a gyermek egészségének legfontosabb feltétele?

— Elsősorban a vitamindús táplálkozás és a szabad levegő. Ezt ma már orvosi tájékoztatás nélkül is a legtöbb anya tudja. A gyermek táplálékának legfőbb eleme a zöldfőzelék, a vaj, meg a tojás. A gyermeket ne csak sétálni vigyük, hanem szellőztessük mennél gyakrabban a szobáját is. Éjjel pedig lehetőleg aludják nyitott ablaknál, ez is fokozza a fertőző betegségekkel szemben való ellentáloképeségét. Azelőtt a gyermeket gyakran egy évig is szoptatták, ez alatt az idő alatt kizárólag anyatejjel táplálták. Ma már tudjuk, hogy öthónapos korától kezdve vegyes táplálékot kell, hogy kapjon. Sokat segítenek a gyárak tökéletes vitaminpreparátumai is, ezeket már a három hónapos csecsemőnek is adják.

— Ugye, a mai csecsemő erősebb, mint a régi generáció csecsemője volt?

— Igen, ez annak az eredménye is, hogy az anyák mérleggel ellenőrzik a csecsemő súlygyarapodását. Anyáink ezt nem tartották fontosnak. Viszont a gyerekek gyakran nem elég az anyatej, mert a mai élet robotjában és izgalmában a legtöbb anyának kevesebb a teje, mint anyáinknak volt.

— A szülőnek nagy gondot okoz az étvágytalanságról panaszkodó, válogatós gyerekek...

— Az elkényeztetettségnek súlyos következményei ezek. Ilyen esetekben se szabad általános módszerekhez folyamodnunk. Minden gyerek külön kis egyéniség, e szerint kell elbírálnunk őket. Általában azt tapasztalom, hogy az étvágytalan gyerekek csak a szülői házban válogatós, ha intézetbe vagy idegen környezetbe kerül, mindent megesszik. Az elkényeztetett gyereket a szülők nem tudják fegyelmezetté nevelni, viszont

szakavatott pedagógus felügyelete alatt kezes bárányává válik. Fájdalom, ma sok az ideges gyerek. Ezekről sohasem szabad túlságosan sokat követelnünk. Ne haragudjunk rá, ha nem hoz kitérőt bizonyítványt haza és ne gyötörjük nyelvelkéssel és zeneórákkal. Ellenben adjunk neki minél

több időt arra, hogy játsszék és pihenjen. Egészséges életmód mellett az ideges gyerekből is munkabíró felnőtt lesz.

— Mi a gyermek edzésének a legcélszerűbb módja?

— Torna, sport, szabad levegő. Az öthónapos csecsemővel passzív tornagyakorlatokat végeztessünk, három éves korától kezdve játékos tornára tanítsuk. Ennek az eredménye nemcsak a fizikai ügyesség, hanem a helyes testtartás, a ruganyos járás is. Később ránduljunk ki a gyerekekkel és sportoltassuk, de ezt se túlozzuk el. A napi egyórát sport egészséges, a hosszabb ideig tartó már fárasztó. Egyórát séta után pedig pihenjen a gyermek, mert a fáradtságából idegesség fakad. Széles időben könnyebben megfázik a gyerek, mint a hidegben. A gyermeket ne télen, hanem tavasszal és nyáron kezdjük edzeni. Öltözködésnek is az ideőjárásához kell alkalmazkodnia, nem pedig a nap-tárhoz. Éppen olyan hiba, ha fázik a gyermek, mint az, ha túlságosan melege van. Rendkívül jól edzi a gyermeket a szabadban való fürdés és a hegyvidéken való tartózkodás. De a hegy magassága ne haladja meg a hatszáz métert. Ha azt akarjuk, hogy edzett legyen, állott vízzel mosdassuk meg derekát, de utána jó erősen dörzsöljük meg a hátát. Mert ott fázik meg leghamarább. Az edzésnek fontos tényezője a szoba hőmérséklete is. A szoba nappal ne legyen melegebb, mint 20° Celsius, éjjel pedig 18°. A kelőben fűtött lakásban pedig ne terheljük a gyermeket azzal, hogy trikót, pullovert rakunk rá. Általában tanuljuk meg: vigyázzunk a gyerekre, de ne ápoljuk, gondozzuk, neveljük a napnak minden órájában és percében, mert ezzel többet ártunk, mint használunk...

10 divatos színárnyalatban

és puder alap

ELIDA IDEAL NAPPALI CREME

Anjuska ÉS VENDÉGE

IRTA: Arkadij Avercsenko

Szamotokin Misa, a jólismert betörő, átugrott az előkelő villa kerítésén. A villa mintha elhagyott volna.

A bokrok közt állt egy zöldre festett pad. Misa leült és elszívta az utolsó cigarettavégét.

Ekkor tűnt fel a fasor végén egy hatesztendő bájós kislány és megállt. Elcsodálkozott a bokrok részben elföldték Misát és a kislány csupán a lábát látta. Magához szorította babáját és bátran szólt a babájához:

— No, Marfuja, mit gondolsz, kinek a lába az ott?

A betörő félretolta a bokor ágait, ránezt a kislányra és rászólt nyersen:

— Mit akarsz?
— Ez a te lábad? — kérdezte a kislány.
— Az enyém hát, nem látod?
— Mit csinálsz itt?
— Tangót táncolok!

— Ha anyuka táncol, akkor nem ül.
A kislány megállt Misa előtt. Eszébe jutott anyukája titlma: „Ismeretlenlennel ne állj szoba!...” Tehát meghajította magát illedelmesen és kezét nyújtott.

— A nevem Anjuska.

Kérges tenyerével a betörő megszorította a kislány kis kacsóját. Anjuska most a fickó orra alá tartotta a babáját.

— Ez itt a babám, Marfusa.

Misa végignézett a kislányon. Hm, gondolta, nincsen se csüngője, se karperece.

— Miért nézel így rám? — érdeklődött Anjuska. — Látod, a babámon itt elszakadt a posztó és most kifolyik szegénykéből a fűrészpör. Hoztam túrt és cernát, de én még nem tudok varrni. Legyél szíves és varrd be, jó?

— Te béka! — morgott rá a betörő, de elvette a tűt meg a cernát és munkába kezdett.

Hangok hallatszottak messziről. Misa rögtön eldobta a babát és felugrott.

— Ki az ott?

— Oh, az nincsen nálunk, hanem a szomszédban. Apuka anyukával a városba ment.

— Hol a dadád?

— Daduska azt mondta: „Anjuska, legyél jó” és ő is elment. Azt hiszem, csak dél felé jön haza. Biztosan a sógorhoz ment.

— Az a sógor a barátja?

— Dehogya! Az a sógor. És téged hogy híznak?

— Misa a nevem. — mormogta a betörő. Aztán így szólt: — Add csak ide a kis kacsódat, Anjuska.

— Tessék.

— Akarod, hogy megmondjam a tenyeredből a jövőt?

— Jó, az nagyon jó lesz! — örült neki a kislány.

— Lássuk csak a tenyeredet!... Látod itt ezt a vonalat? Ez mutatja nekem, hogy mikor lesz a neved napja.

— Szeptember negyedikén lesz.

— Nagyszerű! És mikor lesz az anyuskámé?

— Ezt a te tenyeredből nem tudom megmondani, ehhez az anyukád tenyere kell. ... Mikor jön haza?

— A határai vonattal. Megvárnod?

— Talán, még nem tudom.

A tenyerjóslassal meghódította a kislány szívét.

— Tudod mit? Játsszunk bujósckát. Te eldugod a babát és én megkeresem. Jó?

— Nem jó — mondta Misa. — Mászt mondok. Játsszunk vendégesdít. Én leszek a vendég, te leszel a háziasszony.

Ez nagyon tetszett a kislánynak. Kézenfogta a betörőt és húzta magával.

— Gyere, gyere!

— Mondd csak, kislány, — aggodalmaskodott a betörő — igazán nincsen nálatok senki itthon?

— Nincs! Már mondtam. Ne félj. Vendégesdít fogunk játszani.

Anjuska leültette vendégét a verandán. Beszaladt az ebédlőbe és kihozott egy tányért.

— Tessék hozzálátni.

— De itt nincsen karaj — mondta Misa szomorúan.

— Az nem is kell, hiszen csak játszunk.

— Nem, kis madárkám. Én igazi enni-ivalóval akarok játszani. Nyitva van a pohárszék?

— A kislány kitérte az ebédlőbe nyíló ajtót. Széket tolt a pohárszékhez, kinyitotta egyik szárnyát és benézett:

— Oh, itt most nincsen semmi finom édesség, csak olyasféle, amit te bizonyosan nem szeretsz: sonka, vaj, sajt, hideg hús, meg kemény tojás.

— Jó az! Hozd csak ide — biztatta Misa nyájasan. — És mondd, innivaló akad-e?

— Az se valami jó, keserű pálinka.

— Hozd csak ide.

Anjuska mindent kivitt az asztalra, azután leült vendégével szembe. Anyját utánozta és kínálgatta:

— Tessék, lásson hozzá.

Elhallgatott, azt várta, hogy vendége feleljen. De ez tisztára belemerült az evésbe.

— Mondd szépen azt, hogy: „Köszönöm, a csirke kitűnő!”

A betörő teleszájjal mormogta: — Köszönöm, kitűnő!

— Nagy a hőség — folytatta a társalgást a kis háziasszony.

— Ostoba beszéd! Hiszen minden másnap esik! Iszom még egy pohárkával.

Misa nem érdeklődött olyan élénken a játék iránt, mint Anjuska. Elt az első kedvező pillanattal és amint Anjuska hátat fordított neki, zsebébe csúsztatta az ezüstkanalat és villát, mellyel evett.

— Elég a játékból! — jelentette ki a betörő. — Annyit ettem, hogy alig tudok megmozdulni.

Anjuska beszaladt apja dolgozószobájába és kihozott egy doboz szivart.

— Parancsoljon.

— Köszönöm — udvarlaskodott Misa és a nyitott ajtón benézett a másik szobába.

— Tudod mit, most játszunk valami mást, Misa — ajánlotta Anjuska.

— De mit?

— Rablósdít! Az nagyszerű!

— Hát ezt hogyan kell játszani?

— Ez könnyű! Te leszel a rabló. Megtámadsz engem, erre én hangosan kiáltok: „Ne bántson, vegye el mindenemet, csak ne bántsa az én Marfusámat...”

— Ki az a Marfusa?

— A babám! Majd én elbujok, te meg keress engem.

— Az így nem jó. A rablónak kell elbujnia.

— Azt én jobban tudom. Nekem kell elbujnom.

— Hát jó, bujj el te... De mondd csak, nincsen valami gyűrűd, órád, karkötőd?

— Hát az minckell?

— Hogy legyen mit elrabolnom.

— Nekem nincsen ékszerem, de majd fölveszem az anyukámét, benn van az éjjeliszekrényen.

A játék nagyon mulatságosnak bizonyult. Anjuska sikoltozott:

— Hagyjon! Ne bántson! Ne nyúljon Marfusához! Odaadom minden ékszeremet, csak ne ölje meg Marfusát!... — De hol

a késed? — kérdezte egyszerre csak természetes hangján.

A betörő szokásos mozdulatával kapott a zsebébe, de aztán zavarba jött, vállat vont.

— Nincsen késem — mondotta.
— Vájj, hozok egy kést az ebédlőből.
— Jó, de ezüst legyen!

A játék azzal végződött, hogy a rabló elvette az aranyórát, karkötőt, gyémántgyűrűt, de megkímélte a baba életét.

— Most bezárlak a börtönbe, kislány.
— Jaj, Misa, ez így nem jó. Te voltál a rabló, téged kell börtönbe zárni.

— Igaz! Hát akkor játszunk most bujósckát. Bujj csak el a fűrdőszobába, én meg majd megkereslek.

Főlemelte a kislányt és a fűrdőszoba felé vitte. Anjuska véletlenül hozzáért Misa zsebéhez.

— Mi van a zsebedben? — és már bele is nyúlt. — Jé, egy kanál! Kié ez a kanál?

— Az én kanalam, kis madaram.

— Oh nem! Ez a mi kanalunk.

— Persze, én évés után sokszor vagyok szórakozott — mondta a betörő... És már a fűrdőszobához érték. — Most bujj el, kis Anjuska — biztatta Misa és betolta a gyermeket a fűrdőszobába, azután halkán ráfordította a kulcsot, melyet mindigárt zsebébe tartott. Kiszégett az előszobába. Felkapta az ott lógó finom felöltőt és lassan kisétált a villából.

*

Elmúlt pár nap. Misa künn járt a Városligetben, a villák táján. Az egyik fa alatt egy francia kisasszony ült és elmerült egy regény olvasásába. A kisasszony közelében egy gyermek játszott a homokban, mellette baba hevert a porban.

Misa meglátta a bábút és máris határozott: odafutott, felkapta és elmenekült zsekmányával. Mögötte felharsant a kiáltás:

— Fogják meg! Tolvaj! Fogják meg!

Misa ide-oda cikázva futott, aztán átugrott egy kerítésen és megmenekült. Amikor már biztonságban volt, előkötorta zsebéből ceruzáját és papírosat keresett.

Pillantása ráesett egy színlapra, mely rá volt ragasztva a kerítésre. Odament és letépett belőle egy darabot. Aztán neki-támaszkodva a kerítésnek, elkezdte írni levelét a piszkos papírosra, a nyomtatott sorok közé, ahogyan lehetett.

„Kedves Anjuska!

A HATÓSÁGOK ENGEDELMÉVEL;

... Kérek, ne haragudj, hogy akkor előbb mentem el és nem kerestelek meg. De nem tudtam másképpen. Ha véletlenül valaki hazajött volna, az csak kellemetlenségeket csinált volna. Te okos kislány vagy... LATCSÖVEK

A JEGYSZEDŐKNEL KAPHATÓK;

... Kérek, fogadd el a kellemes óra emlékére ezt a babát. Az utcán találtam. Nem kell megköszönnöd... A SZÍNÉSZEKNEK TILOS NYILT SZÍ- NEN TAPS UTÁN A SZINPADON

ÚJRA MEGJELENNI...

Barátod és játszópajtásod,

Misa.”

— Itt van! Megvan! Fogják el! Tolvaj! — hangzott fel hirtelen körülötte.

Misa megfordult. Embergyűrű vette körül szorosan. Nem lehetett menekülni. Beletörődött sorsába. Az üldözők lába elé hajította a babát és bosszúsán mormogta:

— Kellett ez nekem? Minek is hallgat- tam a szívemre!...

ddig is tudtuk, hogy a házasság intézményének sok jó oldala van, de hogy még az életet is meghosszabbítja, — nem, ezt igazán nem tudtuk. Pedig így van, ezt el kell hinnie nőknek, nőtlennek, mert hiszen pontos statisztikai adatok bizonyítják. A különleges statisztikát svéd professzorok, a számok komoly tudósai állították össze s ez garancia arra, hogy a táblázat pontos és megfélebezhetetlen.

Nem tréfa hát, hanem komoly valóság, hogy a házasemberek tovább élnek, mint a garzonok. Tiszta öröm ez a statisztika a férjeknek és az asszonyoknak! Mingyárt részletesen is ismertetem a táblázatot és talán ezek után a nőtlen urak és a férjhez menni nem akaró hajadonok is meg fogják gondolni, érdemes-e azért idő előtt sírba szállni, mert nem akarják Hymen rózsáncáit nyakukba venni...

Azt mondják a svéd tudósok, hogy ez a gondolat nem új, mert már az eddigi tapasztalat is azt bizonyította, hogy mindenki, aki magas kort ért el, házember, illetve asszony volt! Törvényszerű eredményeket azonban mindezekig nem mutattak ki, ők tehát utánajártak a dolognak és rájöttek, hogy ez a feltevés tényleg helytálló. Tüzetesen áttanulmányozták a halálzási lapokat, amelyek kitűnő és megbízható adatokat nyújtanak arra nézve, hogy a házások és garzonok élettartama között összehasonlításokat tehesenek. Kiderült, hogy a hosszabb élettartam határozottan a házások javára esik. Sőt, kiszámították a halálzási lapokból egy-egy korosztály átlagos élettartamát is, mégpedig mindkét családi állapotra vonatkozólag, vagyis azt, hogy átlagosan hány életévre számíthatnak ugyanazon korosztály házások és garzon tagjai.

Most pedig térjünk át a számokra, mert ezek minden szónál ékeesebben beszélnek. Tehát: az összegyűjtött adatok szerint egy 20 éves nőtlen ifjúnak átlagban még 42.8 év élnivalója van, vagyis ez a korosztály átlagban 62.8 életévet remélhet. Ezzel szemben a 20 éves nős egyén még 48.3 évre számíthat, tehát 63.3 évet élhet. A különbség (nőtlenek, figyelem!) 5 és fél év a nők javára!

A többi korosztályok élettartamánál hasonló éles különbségek mutatkoznak. A számítások szerint a 30 éves nőtlen egyén átlagban még 34.8, a nős még 39.6 évre számíthat; a 40 éves nőtlen még 27.1, a nős 30.9 évre; az 50 éves nőtlen 20.1, a nős 23.5 évre; a 60 éves nőtlen még 13, a nős 15.2 évre. A különbség a hatvanadik évig teljes éles-

séggel bontakozik ki, azután már elmosódik és nem lehet további határozott arányszámokat megállapítani.

Mint a férfiaknál, úgy a nőknél is kimutatható a korkülönbség a házasság révén evezettek javára. A 20 éves hajadon átlagban 47.2 évet, a hasonló korú asszony 51 évet remélhet. A 30 éves leánynak még 37.8 évre, a férjes nőnek 42 évre van kilátása; a 40 éves leány még 30.7, a férjhezett nő 33 évre, az 50 éves hajadon 22.9, a férjes nő 24 évre, a 60 éves hajadon 15.8 évre, a férjes nő 17 évre számíthat. Megjegyzik a statisztikusok, hogy az özvegyekre és elváltakra ugyanazok az arányszámok állnak fenn, mint a nőtlenekre és hajadonokra vonatkozólag.

Már most az a kérdés, vajjon a házasság életet okoz-e a fentemlített élettöbbletet? A tudósok igenlően válaszolnak erre a kérdésre. A házassággal kapcsolatos szabályozott életberendezés feltétlenül jótékonyhatású úgyszólván a testre, mint a lélekre. A lelki szempontokon kívül (kölcsonös támasz, megértés, stb.) fontos, hogy a házások egyének egészen más

gondoskodást élveznek, mint a garzonok. A rendes életmód megnyugtatja a kedélyt, — mondják a professzorok, — az idegesekre meg éppen különösen kedvező hatással van a házasság. Sokan a házasságnak köszönik, hogy ártalmas tulajdonságukról megszöknek, mint: túlzott dohányzás, alkoholélvezet, kényelmű életmód, stb. Ezekre a nyugodt, kellemes, hogy ne mondjuk, a békés házasság javítólag hat.

A házasság előnyei közé tartozik még a házikoszt is. A vendéglőkben étkező agglégények között több a gyomor-bajos, mint a nők között, akiknek igényeit, kívánalmait, izlését a feleség tekintetbe veszi. Ugyanígy több az ideges, a cukorbeteg is a garzonok között. Mindez egész érthető és logikus, — bizonyítgatják a statisztikus urak, — mert akinek rendben vannak az idegei, mindig megfelelő táplálékot kap és minden tekintetben kellő és figyelmes gondoskodás veszi körül, annak természetesen erősebb az ellenállása a bajokkal, betegségekkel szemben és így tovább bírja a földi strapát.

Ezeknek a körülményeknek egybevetése alátámasztja azt a statisztikai megállapítást, hogy a házasság meghosszabbítja az életet! — fejeződik be az érdekes tanulmány.

Lehet ezt a sok súlyos érvet megcáfolni?

Nem!

De akkor tudomásul kell vennünk, hogy ha hosszú életet akarunk lenni, nemcsak szüleinket kell tisztelnünk, hanem élettársat is kell választanunk. Azok az urak és hölgyek, akik ilyen nyomós megállapítások dacára, továbbra is megmaradnak a maguk makacs garzonfelfogása mellett, megérdemlik sorukat és magukra vessenek, ha a kelle-ténél rövidebb ideig fogják szippantani a jó földi levegőt!

A HOSSZÚSZÁRÚ CIPŐ

Ezernyi láb, sok tarka szép cipő.
Kipeg-kopog a sok kényes sarok,
Élnézem őket, amint ballagok.

Ez itt szép fényes lakkozott cipő,
Mint kis tükör, úgy tündöklök felém,
Ha hiú volnék, arcom nézhetném...

Emitt egy kék, ott piros kis topán
Tipeg-topog és minden sárt kerül,
Az út alatta szinte hegedül!

Ez itt kígyónak pikkely-bőre volt.
Az alligátor, amaz zergebak,
Gyöngysorral, mit a divat belerak.

Viszi a sok szép karcsú női láb,
Mint kívánja a zsarnok szerető:
Az új divat... s a szolgálja a nő...

De ni, a sok közt — furcsa látomány —
Egy hosszúszárú cipő lépeget,
Sáros, durva és nem is fényezett.

Dagadt bokákat szorít ott a bőr,
Hiába néz rá éhes férfi szem
Nincs benne síkk, nincs benne semmisen...

Hívó kacérság, hiú vak divat
Meghalt s a cipő megy és lépeget:
Szent hivatással hord új életet...

DOBAI BÉLA

BARTOK IREN

Magyar emberek BOLDOG és BOLDOGTALAN Szerelemai

P E T R A R C A

(1304—1374) nem akart megnősülni. XII. Benedek pápa folyton arra ösztözte, hogy vegye feleségül Laurát, akit annyszor megénekelte és aki iránt a legtisztább szerelemmel viselkedett. Petrarca azonban nem fogadta el ezt a tanácsot, mondván:

— A házasságot bizalmasságai lehűtik a fantáziában a szíven keresztül gyúlt melegét. Az együttélés mindennapos megszokottsága lehullatja a tökéletes-ségről a leplet.

PAUL SCARRON

(1610—1660) francia drámaíró, midőn feleségül vette Françoise d'Aubigné kisasszonyt, a leány szülei házassági szerződést kívántak. A költő a közjegyző előtt bevallotta, hogy vagyona „négy arany, két szép nagy, de rossz szeme, nagyon szép termete, szép keze és sok szellemessége.”

A közjegyző megkérdezte akkor a költőt, hogy mit tud biztosítani d'Aubigné kisasszonynak?

— A halhatatlanságot, — felelte Scarron. — A királyok feleségének neve elmulik a király halálával, de Scarron feleségének neve örökké élni fog.

A költő nem egészen csalódott, félig igaz volt. Madame Scarron neve valóban a történelemben került, mégpedig Madame de Maintenon néven.

B E R N H A R D S H A W

életének gyengéje a kerékpár.

Minden mesterségnek megvan a maga veszedelme; a kerékpáros veszedelme az, hogy gyakran megsókolja a földet. Így történt, hogy egy szép napon Bernhard Shaw egy túrája alkalmával kerékpárjáról lezuhant és igen súlyos sérüléseket szenvedett. Kénytelen volt operációnak alávetni magát és egy évig kellett őriznie az ágat. Ez az álvilág nagyon unalmas lett volna a háló mellett, ha ágya mellett nem lett moristának, ha ágya mellett nem lett volna egy bájos ápolónő: Sarolta.

Saroltának azonban volt egy hibája: a házasság lelkes szószólója volt és meg akarta téríteni a híres humoristát is. Sőtét színekket ecsetelte az embergyűlölő agglégények sivar életét. Shaw nem hagyta magát meggyőzni, de...

Az első napon, amikor a szerencsétlen kerékpáros lábraállt, megkockázta, hogy a lépcsőn legerulva, zuhan és az egész lépcsőn legurulva, a földsínt csontokkal állapodott meg a földsínt. Inkább halott volt, mint élő, amikor összeszedték és ismét ágyba fektették, annyira, hogy „halálos ágyán” fektették, annyira, hogy — feleségül vette — most már mindegy — feleségül vette Saroltát. A Gondviselés azonban meggyógyította a sebeket és a gyógyíthatatlan humoristának visszaadta egész-

ségét... De megmaradt a felesége is, akire, nem hiszem, hogy Bernard Shaw panaszkodhatna.

I B S E N

(1828—1906), mint a zseniális emberek (1828—1906), mint a zseniális emberek kilencven százaléka, félénk volt, Berkenben tartózkodott, beleszeretett Thoggenben lelkész leányába, Susannába (ki később felesége is lett), akinek levélben megírta érzelmeit. Azt is megírta, hogy délután öt órakor el fog jönni a jele lasszért. Ha fogadják, ez annak a jele lesz, hogy vallomása megértésre talált, ha ellenben azt mondják, hogy a kisasszony nincs otthon, az a visszautasítást jelenti.

Pont öt órakor a híres drámaíró kopogtatott a lelkész lakásán. A szolgálatot nyitott ajtó, bevezette Ibsent a szalonba, helyet foglaltatott vele és azt mondta, hogy a kisasszony rögtön fog jönni. Most várakozás következett, mely két óra hosszáig tartott. Két teljes óra! A kisasszony bizonyosan gúnyt űz belőle, — gondolta Ibsen. Végre elvesztette türelmét, felállt, elhatározta, hogy távozik és megindult az ajtó felé. Ahogyan azonban két lépést, amikor kacagást hallott maga mögött. Ezüstös csengésű, nagyobb csodálkozással látta Susanna szép fejcskáját, amint a dívány alól kikandikált. És megszólalt:

— Látni akartam, hogy mennyi türelme van irántam. A próba csodálatos volt. Most pedig segítsen nekem, hogy fel tudjak állni.

S A M U E L J O H N S O N

(1709—1784), a híres angol író, amikor egyszer azzal a hölgyvel beszélgetett, kit később feleségül is vett, azt mondta neki, hogy nagyon szeretné megkérni a kezét, de ennek szerencsétlenségére. három nagy akadály van.

— Az első az, — magyarázta Johnson, — hogy nagyon alacsony származású vagyok; a második az, hogy nincs egy fillérenyi vagyonom se, a harmadik pedig az, hogy volt egy nagybátyám, akit felakasztottak.

A jövendőbeli feleség a következőképpen válaszolt:

— Ami az első akadályt illeti, én nem a születésük szerint tiszteltem az akadály, a második akadály sem lényegi hozományom se; végül pedig ami a harmadik akadályt illeti, nekem, bár nem volt egy olyan rokonom se, akit felakasztottak, de volt legalább húsz, akik azt megérdemelték volna.

B A L Z A C

(1799—1850), ki egész életét át harcolta boldogságért, csak életének utolsó évében tudott a házasság csöndes révébe jutni. Regényeit a XIX. század első felében nagyon szerették a nők és Balzacot ezért ismeretlenül is bálványozták. Ezt a körülményt nagyon sok szélfamos-íparlovag felhasználta, melynek következtében Párisban számtalan ál-Balzac garázdálkodott.

Balzacot egy napon séta közben észerte utól és ezért egy kapu mélyedésébe

húzódott. Egyszerre csak a szemközti ház első emeletére tekintve látja, hogy egy szép hölgy az ablak függönyét többször fölemelve őt nézi. Keveset utóbb egy háziszólga közeledett feleje és úrnője nevében egy esernyőt nyújtott át Balzacnak.

A következő napon a regényíró megfürdött, megborotválkozott, beparfümözte magát, a legjobb ruháját vette fel, vásárolt egy pár fehér kesztyűt és megjelent a figyelmes hölgy lakásán egy finom és elegáns selyemernyővel, mellyel a kölcsönzött esernyő helyett ajándékozta meg csodálóját.

A hölgy fogadta elegáns vendégét és észrevéve a tévedést, melybe látogatója az ő előzékenységét félremagyarázva esett, így szólt:

— Öszinte leszek, uram. Tegnap egy barátomat vártam, akinek éppen akkor kellett idejönnie, amikor ön a szemközti levő kapu alatt álldogált. Minthogy barátom igen híres ember, akit mindenki ismer, esetleg kellemetlen lett volna neki az, hogy ön figyelte ezt a házat, tehát mindenáron el kellett öntávolítanom és ezt csak úgy érhettem el, hogy egy esernyőt küldtem önnek. Barátom különben — Balzac, a híres regényíró,

D U M A S f i l s

(1824—1895) a nők bálványja volt és ismeretlen hölgyektől naponta tiz-húsz szerelmeslevelet kapott. Egy napon többek között kapott egy olyan levelet, melyben egy hölgy ama kívánságát fejezte ki, hogy szeretne vele néhány percet beszélgetni. A válasz poste-restante erre a jelszóra kérte:

„Ó tavasz, az esztendő ifjúsága!”
A „Nők barátja”-nak szerzője — mivel a levél kaligrafija meglepett és a jelszó sokat ígért — beleegyezett, hogy titokzatos csodálóját fogadja. A kitűzött időben azonban egy rosszul öltözött, körülbelül hatvanévesnek látszó asszony jelent meg nála.

— Az ön leánya írta nekem a levelet? — kérdezte a költő.

— Nem, kedves mester, én magam írtam.

— Oh, — szólt Dumas elképedve — és ön választotta azt a jelszót?

— Igen. Talán nem bájos? És önnek kedves mester, mi a jelszava?
— Jobb soha, mint későn, — válaszolta borongós hangon.

M A R K T W A I N

(1835—1910) tiszteletére Washingtonban az újságírók diszlakonát rendeztek. A kollégák felkérték a humoristát, mondjon valamit a nőkről, mire Mark Twain így szólt:

— Szent meggyőződésem, hogy a nőt akárhová állítják, teljesíti feladatát és becsületére válik nemének. Mint barát-nőnek nincsen párja a világon. Mint unokahug, bájos. Mint gazdag nagynéni, aki gyógyíthatatlan betegségben szenved, megbecsülhetetlen, az örökösök öröme és reménye. Végül mint szoptató dada, olyan magas polcon áll, hogy újszólóval nincs férfi, aki versenyre kelthetne vele.

Sárváry Dezső

**Keledy Tibor, Budapest székesfőváros
új polgármesterének heiktatása**

Kerriek Béla és Doty Ágnes esküvője

**Csukay Gyula
és Kollár Éva esküvője**

**Cziránko József és neje
Tar Itholya Polona**

**Bartakovits László dr.
és Vladárszky Zsuzsa esküvője**

HIMEN-HITREK: Galateo Magda Budapest és Rend Tihánér m. kir. főhadnagy Szekessárd házasságot kötött. — Tubolyzsgyi Tuboly Mária, Zalaegerszeg és dr. Havas Rozsó m. kir. tüzérfőhadnagy Szombathelyi jegyesek. — Báthori László szilágyperni tsk. igazg. tanító és neje Radházy Mária leányát. Mátyás eljegyezte Pünkösdi Gábor és neje Lenárt Zsófia fia, Gábor, nagykapori ref. segédlelkész. — Dányi Éva (Timár) és revisnye Reviczky Adám m. kir. utászhadnagy (Nagybánya) jegyesek.

ÚJ KISMAGYAROK. Szabó Sándor rajzi lelkes és felesége Szalay Matildnak Csurgón Sándor Imre kisfiuk született. — Bora Jenő és nejeének Makó, László, Magda és Éva gyermekük mellé Zsuzsanna Mária kislányuk született. Keresztszülők: Balogh Zoltán m. kir. csendőr és menyasszonya Ocska Marika magántisztviselőné. — Özv. Gábel Ernőnek, Ungvár, Pusztay Évike kisunokája mellé Csaba Géza kislfia született. Keresztszülők: Gerlei

György m. kir. százados Munkács és özv. Gerlei Géza né tisztonő Miskolc. — Arpási János főhadnagy és neje Pécsy Erzsébetnek, Gyula, Attila János kisfiuk született. — Nagy Lajos jegyző és neje Tóth Juliannának, Gelse Szítivkéjük mellé Erika Ilona, Terézia kislányuk született. Keresztszülők: Horváth Ilona, Kérbal-tavár és Szörényi Béla közjegyző, Nagyréce. — Oláh Ferenc és nejeének, Fugyvársárhely, Ellus és Katika kislányaik mellé Ilonka kislányuk született.

KOKAS ESZTER DR., a Leventelányok országos vezetője, a rádió keresztül beszédet intézett a leventelányokhoz és felhívta őket a magyar leányokra három történelmi feladatra, amely a multban is csupa áldozati volt. Vegyék ki részüket. — mondotta — a leventelányok is az áldozatból és munkából, mert a mai idők mindenkitől nagyobb munkateljesítményt követelnek. Ma pótolni kell azokat, akik valamenynyűnkért harcoltak. A leventelányok nem riadhatnak vissza a súlyosabb feladatoktól és felelősséggel, kitartással, fegyelmetten kapcsolódjanak bele a háborús szolgálatokba.

ÉRDEKES ROHAM-SISAKOT helyeztek el a hadimúzeumban. A sisak Vass Pál kaposvári őrmester fején volt egy nagy galiciei rohamban. A sisakon nem kevesebb, mint ötvenhárom lövés nyoma látszik. Csodával határos módon, az őrmesternek semmi baja sem történt.

A KÉPZŐMŰVESZETI TÁRSULAT tavaszi kiállítása nagydíjjal Ungváry Sándor kapta. „IV. Béla és felesége fogadalmá Margit bölcsőjénél” című üvegfestmény kartonját. A kitüntető elismerést Garay Akos, az életkép díjat Biczó András, a Kispasztikai díjat Reményi József, a

festménydíjat Balogh András nyerte.

BABAY JÓZSEF befejezte színművét és azt a Nemzeti Színháznak adta át. A darab címe: „Bűnvallók” meséje kisvárosi környezetben játszódik és a főmotívum itt is, mint Babay minden írásában, a rajongásig szeretett édesanya lesz.

TESTNEVELÉSI TANÁROKKA nevezte ki a kultuszminiszter Horváth Gizella, Súlyom Henriette, Klimkó Józsa, Berceczky Mária, Geiger Edit és Vikár Erzsébet leánygimnáziumi, illetve polgáriiskolai tanárnőket.

LEHAR FERENC, akit budapesti rokonai husvétra vártak, értesítette családját, hogy egyelőre Ischlben marad ahol most fejezi be új dalművét, amelyet Operaházunk a jövő szezonban mutat be.

ZENTAI EMIL m. kir. zászlós, I. oszt. tűzkereszt tulajdonosa, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület tisztviselője, március 26-án, életének 25. évében a harctéren hazajáró hősi halált halt. Elhalt ajkán a sok kedves, meleg üdvözlés, amit azoknak a kedves magyar honleányoknak küldött, akik leveleikkel annyi örömet szereztek neki a messzi harctereken.

A LEVENTÉK az egész országban selymet termelnek, hogy a honvédségnek elég öjtőernyője legyen. A honvédelmi miniszter rendelkezése értelmében a magyar leventefőiskola milliós tömegeiben rejlő hatalmas erejével a rájuk bízott igen fontos hazafias feladatnak telkesedéssel fognak eleget tenni. A selymhernyőtenyésztéssel kapcsolatos munkák megindításáról, a selymhernyők beszerzéséről a rendelet részletesen intézkedik.

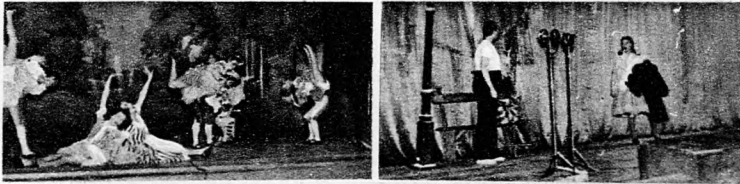
DANIEL ERNŐ magyar zongoraművész isztambuli hangversenyéről irigadtatással ir az isztambuli sajtó. A zenekritikus szerint a fiatal magyar művész játéka a legkomolyabb élmény volt, melyben az isztambuli zenekedvelők az utóbbi időben részestültek.

A FRANCIA irodalmi pályázaton 100.000 frankkal jutalmazták Marcel Mouloud széprő elbeszélését, amely 8600 novella közül nyerte meg az első díjat. Ekkora tiszteletdíjat még soha nem fizettek novelláért.

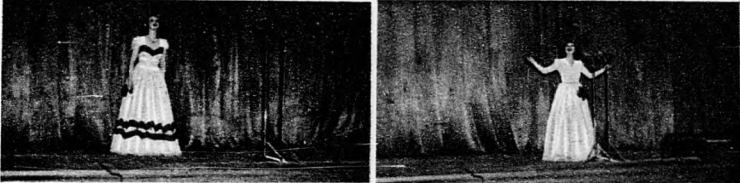
DEBRECEN VÁROS törvényhatósági bizottsága Kölcsey Sándor dr. polgármester indítványára a Kormányzó úr 75. születésnapja alkalmából tta hadiárvának a kollégiumban való nevelésére Horthy Miklós hadiárvaalapítvány létesített.

Magyar-német kívánsághangverseny a Magyar Művelődés Házában

A m. kir. Operaház balettkara, Bilicsi és Muráti színművészek előadása a kívánsághangversenyen

Barabás Sári és Kelly Anna művésznő énekel a kívánsághangversenyen

Bogáti Hajdu Klára

Szilvassy Károlyné

Kerkovics Lujza

TAVASZ ÜDVÖZLETE

Irta: GIMESY AGNES
Szt. Margit int. III. el. o. t. kis munkatársunk
Ó te áldott tavasz, végre megérkezted...
Sok-sok eresz alá fecskefészket tettél.
A kis gyerekek is vidáman járkálnak,
Tavasz van, meleg van, egyre kiabálnak.
Rügyeznek már a fák, zöldülnek a rétek,
Ó, mily boldog vagyok, ha tirátok nézek.
Csak az szomorít el ezen a szép napon:
Sok hős katonánkat, itthon nem láthatom.

De tudom, megjönnek, már nem is sokára,
Isten áldása száll szép Magyarországra,
Az lesz a vig tavasz, szép, virágos, békés,
Nekünk is, nekik is, győztes hazatérés.

A KIS MADÁR

Irta: Gútay Mária Gyöngyike
kismunkatársunk, Gutorfőde

Egy víg kis madárka Az egyik kis ágon
Szállott a fágra, Végre megtalálom,
Énekét hallgattam, Szárnya megesenkitva,
Szívem nagyot dobban. Szíve megbánsítva.

Beállott az este, Kérdezem, faggatom:
Megjött a kis cinke, »Mi fáj kis galambom?«
A dala kedves volt, Szomorúan szóval,
Mosolygott a hold, Edes, meleg szóval:

Újra vártam estét, »Szárnym megsebezték,
Lestem a kis cinkét, Kedvemét elvették,
De aggódni kezdtem, Hídig most a sok szív,
Mert sehol sem leltem. De kis szíved gyógyít.«

»Szárnad majd be-
Igyógyul
A sok meleg szótól,
Vannak még jó lelkek,
Kik nagyon szeretnek.«

390. NÉMET NYELVLECKE

Váltunk gyorsan menetjegyet.
Fahrkarte-t és kimegyünk.
A peronra, amely Bahnsteig,
Idejében ott legyünk.
1. die Fahrkarte (olvasd: di fárkarte) a me-
netjegy.
2. der Bahnsteig (olvasd: der bánsteig) a
peron.

FEJTÖRŐ

Beküldtek: Kocsis Pisti, Anai és Évike, Kishegyess

1	2	3	4	5
2				
3				
4				
5				

1. bácskai város
2. férfinév
3. tagadó szócska
4. Tabódy Klára
5. névelő

GYERMEKPOSTA

Kocsis Pisti, Anai és Évike, Emlékezzünk fényképekre, drága pajtikák. Nagyon jólesik nekünk, hogy olyan halás szeretettel fogadjátok a kedves olvasóvalókat és a rejtvényeket, amikkel kispajtásainkkal együtt szórakoztatunk titeket. A nuszika rejtvény megfejtését sikerült hibátlanul megoldanotok. Pedig nem volt könnyű ügy-e? Anyukátokkal együtt készült fényképet is küldjétek be, hogy szerezzünk megiepetést édesanyukátoknak ebben a kislapban való megjelentetéssel. — Gútay Gyöngyike és Angyalka sok-sok öleléssel és csókkal köszönjük ismételt kedves küldeményeteket. Kedves születeket is melegen üdvözljük. — Kedves kis olvasóink. Ezekben a veszélyes időkben aggodással és féltéssel gondolunk reátok, édes kis olvasóink. Övönj és védjen meg titeket minden veszélytől a jó Isten. Szeretettel ölelünk és csókolunk Eta néni és Elek bácsi.

KIS PAJTÁSAINK FÉNYKÉPEI

Id. Kisan Jánosék
unokája, Kontra Zsuzsika
Baracs

Tihaméri Lacika,
Kerepes

Luiszer Tommika
Budapest

Vajda Attila, Ujvidék

Bittermann Erzsike
és Dezsőke, Kispeszt

Liptay Polda unokái:
Tomika és Nórika,
Bánhida

Lajos Lajosné unokái:
Báldin Mártilka
és Magdika, Szekszárd

Fernandy Gyurka,
Sanyi és Erzsőka,
Budapest

Agoston Mátyásné unokái:
Lajoska, Margitka, Szegvár

Pászta Imréné unokája,
Török Rózsika, Szentés

Csikós Katóka,
Kiskunfélegyháza

AZ ÉNEKLŐ DARÁLÓ

Unatkozott a daráló, nem volt mit darálnia.
Kapta magát és elindult szerencsét próbálni.
Alig jutott túl a kerten és a meseréten, gom-
basapkás víg manócska köszönt rá ekképpen:

— Hová, háová, kérem szépen? — szól a manó néki.

— Nagyvilágot nézni!
— Akkor jó, hogy találkoztunk! — örvendez a manó.

— Kegyed háová való?
— Manórszág az én hazám, aki rám néz, látja.

— Mi a tudományad?
— Én volnék a manókirály udvari bolondja.

Mókázok, hogy a királynak kisebb legyen gondja.
— Én eddig kávét daráltam. Ez a mesterségem.

Konyhapolcon az életemet meguntam, kérem...
— Hísz ez is derék mesterség! — rikkantja a manó.

Orrát húzza a daráló:
— De nem nekem való.

— Talán más a vágya? Mi szeretne lenni?
— Szeretnék az éneklésből jeles vizsgát tenni...

— Na, ez könnyű! Amott lakik Fülemlé Klári. Gyakorlottabb énekmestert nála nem találni.

Az idő is kedvez nekünk. A hold ép világit. Jöjjön velem, felkeressük Fülemlé Klárit!

Éppen dalol a bokorban Fülemlé Klára. A magas c-ét hiba nélkül, rangosan kivágja.

— Vidám kedvvel gyujt dalra a daráló és nem érti, Fülemlé és manó miért nem tapsolnak néki?

— Hi-hi-hi-hi! Ha-ha-ha-ha! — neveti a manó. Ilyen hanggal oktatásra semmiképp sem való!

— Ugye, gyönyörű a hangom? — kérdi a daráló.

— Olyan remek, hogy dicséret nincsen rá, találó, — pukkadozik a víg manó.

— Fülemlé Klára ezt a beszédet egyetlen szó nélkül nem állja.

— Ne higgyen a manónak, hiszen udvari bolondja a királynak s boldogságon kívül nincs más gondja...

— Mit mond kérem?... Jaj, nem értem... Hísz a hangom remek!

— Értsé meg, hogy nincsen hangja... — szól a manó s nevet.

— Senki sem hallja szívesen, hogy nincs tehetsége...

Daráló is bosszantja az énekpróba vége.

— Mit keressék én itt? Az igazi művészetet, látom, úgysem értik...

— Mond a manó:
— Hi-hi! Ha-ha! Ha nem tetszik, menjen haza!

— Konyhapolcra?
— Oda! Oda! Ne legyen öntelt s ostoba!

Sarkonfordul a daráló, utána kiáltják:
— Ki elhagyja mesterségét, maga látja kárát!

ZAGYVA MÁRIA

HÁZTARTÁS

SÓSKALEVES. Báránycsicjét veszünk és megfelelő mennyiségű vízzel, rendszeresen sózva, főni tesszük. Mikor a hús félig megfőtt, egy tányér sóskát több vízben jól megmosva, apróra vágva, a levesbe tesszük és addig főzzük, míg megpuhul, de nem főzzük szét teljesen. Ezután a levest 2 kanál lisztből készült eresztekkel felengedjük. Tálaláskor a leveses tálban egyik-két deci tejfölt elkavarunk egy tojás sárgájával és erre öntjük rá a levest a hússal együtt. A húshoz reszelt tormát adhatunk.

VADHÜSÖK PÁCOLÁSA.

1 liter vízbe ½ liter borsecetet, 1 evőkanál sót, 1 kávéskanál egészborst, sárgarépát, petrezselyemgyökeret, kalarábét, cellert, 25 deka súlyban megtisztítva és karikára vágva, 2 nagy hagymát felszeletelve, 5-6 babérlevelet adunk bele. Mindezeket jól összefőzzük, forrón a húst leöntjük vele, befedjük és hideg helyre állítjuk. Télen 3 napig is hagyhatjuk a pácban a húst, nyáron kevesebb ideig. Minden vadhúst ilyen páclében pácolunk, sőt ha vad nincs, a felsált is. A vadiszná páclévé azzal a különbséggel készítjük, hogy ecet helyett vörösbort használunk. A vadlúd és vadkacsa pácolásánál pedig ecet helyett fehérborral készítjük.

SZÜZSÜLT. Sertés vesepecsenyét veszünk, besózzuk és szalonnával megtűzdeljük. Egy lábasba tesszük hosszukára vágott sárgarépát, petrezselyemgyökeret, kevés ecetet és vizet töltünk alá, a pecsenyét ráhelyezzük és lefedve pároljuk. Ha a hús megpuhult, tejfölt öntünk rá, levét szitán átszűrjük és makarónival körítjük.

TALONSÜLT METÉLT.

Metéltet vagy makarónit kifőzünk, tűzálló tálat kikenünk vajjal, beletesszük a metéltet. Két deci tejfölt elhabarunk egy-két egész tojással. Reszelt juhtúrót a metéltre adunk és a tejfeles habarákkal leöntjük, sütőbe tesszük tizenöt percre és tálaljuk savanyúsággal.

RAKOTT KELVIRÁG. 60 deka kelvirágot sós vízben puhára főzünk, leszűrjük a levét és a következőképpen rakjuk le. A tűzálló tálat zsírral kikenjük, egy réteg kelvirágot tesszük bele, megsózzuk és tejfőllel meglocsoljuk, néhány karika jóízű kolbással megszórjuk, ennek tetejére pedig egy sor karikára vágott és sós vízben főtt burgonyát tesszük, ezt is meglocsoljuk tejfőllel és a rétegezést ismét a kelvirágai kezdjük, egészen addig, míg a tál megtelik. A tetejét leöntjük tejfőllel, sütőbe tesszük és 30 percig sütjük.

SPAGHETTI.

A sós vízben megfőzött és leszűrt spaghetit elkeverjük egy evőkanál olvasztott zsírral és a mennyiséghez számítva 20-25 deka apróra vágott füstölt hússal. Egy tűzálló formát kikenünk zsírral, meghintjük morzsával és a spaghetit beleöntjük. A tetejére öntünk egy-két deci tejfölt tojás sárgájával elkeverve s ha van, reszelt sajttal, pár kanál olvasztott zsírral locsoljuk, forró sütőbe tesszük és világossárgára megsütjük. Ugyanabban az edényben tálaljuk.

ZSEMLYE SAJTVAL VAGY FÜSTÖLT HUSSAL.

Ahány személy, annyszor két zsemlyét veszünk, tejben vagy ha nincs tej, tejfölös vízben megáztatjuk, szitán áttörjük. Annyi tojással keverjük el, ahány személyre készítjük, megöntözzük pár kanál olvasztott vajjal vagy zsírral, megsózzuk, bőven adunk hozzá finomra vágott zöldpetrezselymet, két káshégyenyi borsot. Kikent és morzsával meghintett formába öntjük, tetejét is meglocsoljuk olvasztott zsírral és sütőben 10 percig sütjük. Tálalás előtt meghintjük darált füstölt hússal, esetleg sajttal.

TEAKENYER.

Négy kanál vaniliás cukrot, négy tojás sárgájával habzásig keverünk, adunk hozzá két kanál kakaót, három kanál lisztet és négy tojás kemény habját. Kikent plémben öntjük, lassú tűznél sütjük és szeletekre felvágjuk.

VÍZVÁRI MARISKA ÚJ SZAKÁCSKÖNYVE

1000 RECEPT

A RÁNTÁSKÉSZÍTÉSTŐL
A VENDÉGLÁTÁSIG

500 oldal. Díszes félvázson
kötésben ára: 28.80 P

KAPHATÓ MINDEN
KÖNYVKERESKEDÉSBEN

KIADJA:

ROZSNYAI KÁROLY
KÖNYV ÉS ZENEMŰ KIADÓ
BUDAPEST, IV., MŰZEUM-KORÚT 15.

TÖPÖRTYŰS, TÚROS

BURGONYA. Megfelelő mennyiségű burgonyát megfőzünk, héjától megtisztítjuk és félcenti vastag karikára vágjuk fel. Egy lábast zsírral kikenünk, morzsával meghintjük. A burgonyát elkeverjük egy jó kanál forró zsírral, 20 deka túróval, 20 deka töpörtyűvel, kissé megsózzuk, tetejét zsírral megöntözzük és forró sütőben pirosra sütjük. Forrón tálaljuk.

LINZI KARIKÁK.

22 dkg szitált lisztet elmorzsolunk 10 dkg fagyos zsírral. 8 dkg porcukrot, egy tojás sárgáját, kevés vanilint, pici sót adunk hozzá és összegyúrjuk. Ha a tészta kemény, kevés tejfölt gyúrunk hozzá. A tésztát egy óráig hideg helyen pihentetjük, majd elnyújtjuk és pogácsaszaggatóval kiszúrjuk. A pogácsák felét bekenjük a megmaradt tojásfehérjével, melyet előzőleg egész keveset felverünk és belekeverünk egy evőkanál cukrot, durvára tört mandulát vagy diót. Megsütjük a pogácsákat, a sima lapokat megkenjük lekvárral és a tetejükre ráragasztjuk a tojásfehérjével és mandulával megkent pogácsákat.

ÉTREND

1944. MÁJUS H6 1-10. IG

1. **HÉTFŐ.** Ebéd: sóskaleves bárányelével, bundáskenyér lekvárral. **Vacsora:** tea, hideg felvágott rettekkel, új hagymával, alma.

2. **KEDD.** Ebéd: gulyásleves, túros főtt tészta. **Vacsora:** burgonyátésztából gombóc főve, lekvárral töltve, tea.

3. **SZERDA.** Ebéd: savanyú tojásleves, juhtúros galuska. **Vacsora:** kirántott párizsiszeletek savanyú uborkával, alma.

4. **CSÜTÖRTÖK.** Ebéd: zöld-ségleves, kevés dara főzve bele, kolozsvári káposzta. **Vacsora:** délről maradék, burgonyátésztából pogácsa zsírban kisütve, salátával.

5. **PÉNTEK.** Ebéd: kömény-maglevés, mákosmetélt. **Vacsora:** savanyú töltött hal, vaj, alma.

6. **SZOMBAT.** Ebéd: gombaleves, palacsinta apróra vágott pörkölttel töltve, egymásra rakva, lábosba és sütőben át-sütve. Forrón tálaljuk, szeletekre vágva. **Vacsora:** körözött liptói vagy szalonna rettekkel, alma.

7. **VASÁRNAP.** Ebéd: tyúk-leves, vékonyra vágott tésztával, a főtt húshoz gyümölcs-mártás, aranygaluska. **Vacsora:** a tyúk melléből és kevés sertésből készült vagdalthús hidegen, savanyú uborkával, frissen párolt burgonyával, tészta délről.

8. **HÉTFŐ.** Ebéd: borsópürével, bele főzött füstölt hússal vagy kolbással, burgonyátésztából nudi. **Vacsora:** főtt vagy sült burgonya vajjal, alma.

9. **KEDD.** Ebéd: paradicsom-leves, káposztáskocsa. **Vacsora:** marhapörkölt burgonyakrítés-sel, alma.

10. **SZERDA.** Ebéd: reszelt-tésztalevés, kelkáposztafőzelék. **Vacsora:** szárnyas tarhonyával sütte, saláta.

Női világhíradó

Az amerikai erdőgazgatóságok a katonai behívások folytán mind jobban érzik a hiányát erdőesőzőknek, miáltal az erdőtűzek kiterjedésének veszélye lényegesen nőtt. Nagyon érdekes ötlettel egyszerre megoldották a súlyos problémát: az összes leendő nádasokat felosztították, hogy megfelelő fizetés ellenében vállalják az erdőőr állást! A siker minden várakozást felülmúl — annyi ajánlat futott be a hatósághoz, hogy alig győzték az iramot... De gondoljuk csak meg: mézeshetek regényes-magányos erdővédelmek és még hozzá fizetés ellenében!

*

Érdekes tünemény, hogy a jelenlegi statisztikai megállapítások szerint csak az eszkimóknál nincsenek ikrek... A híres sarkkutató *Nansen* maga igazolja ezt a tényt, a következő beszámolójaival: Mikor egyszer több eszkimó-család előtt arról beszélgettünk, hogy az asszonyok Európában nemcsak kettős, hanem hármas ikreket is szülhetnek, az egyik eszkimó nevette így szót: — Hát akkor az európai nők nem is emberek, mint mi! Minélunk mindig csak egy újszülött szaporodik a családnál! Mindmáig a tudomány adós maradt e különös kivétel magyarázatával...

*

A Salamon-szigetecsoport paradisiomi állapotát a japán-amerikai harcok óta meglehetősen szűnőfőben van... Mégis, a benszülött férfiak még ma is szívük választottjainak nyakláncot ajándékoznak, melyet különleges smaragd-és aranyszínű bogár lábaiból készítenek. Az előírások Salomo-neckláccal, melyért az amerikai divatgyölköz még ezer dollárt is adoznak, nyolc sorból áll és alig egy gramm súlyú. Rengeteg bogár szükséges előállításához, mert minden bogárlábból csak három milliméteres porc használatos és ezeket az apró részeskéket finom növényrosttal kötik össze.

*

Miután Németországban a totális hadvezetés keretében mindig több és több nő egésznapig elfoglaltsága miatt kénytelen a főzőkannalá szegre akasztani, nagyon sok férj visszaesett az aglegény állapothoz és a szakácsművészetet maga gyakorolja... Hogy helyzetüket megkönnyítsék, majdnem minden német városban főzőtanfolyamokat rendezsítettek szalmaövezetek számára. A részvétel oly élel, hogy sok esetben párhuzamos tanfolyamokat kellett felállítani.

*

Berlini értesülés szerint új női szervezet alakult a fővárosban, mely kizárólagosan a Németországgal szövetségben lévő nemzetek sebesült fiait gondozza. Eddig t. i. hiányzott egy olyan egészségügyi szervezet, mely a szövetséges sebesült katonák anyanyelvét értette volna.

*

A német községek népi irodalmi díjátéla az 1943. évre kettősosztályt: *Ell Wendl írónő* kapta „A büszke nőnép” című regényéért és a *Szovjetföldön hősi halált halt Kleo Pleyer* költő „Nép a csatamezőn” című könyvéért.

Kertműtura

SZERKESZTI: SZILÁGYI JÓZSEF
BUDAPESTI SZÉKESFŐVÁROS KERTÉSZETI IGAZGATÓJA

KERTÉSZETI TANACSKO

F. Gy.-né Sárospatak. Naptárszerőben nem lehet meghatározni a permetezések idejét, mégis azt kell mondanunk, hogy az első permetezést virágfákad és virágzás között kell végrehajtani. A lágymagos alma-, körte és birsátfakat 1%-os bordólevél oldattal vagy nyári higitású mézkenyével, a csonthéjasokat, pl. őszibarack, ringló, szilva, cseresznye, meggy, kajsi 1%-os bordólevelével mosdatászerűen permetezzük meg, úgy, hogy a permetetől az ágak, gallyak, rügyek jól megmódvedjenek.

A második permetezés elvirágzás után vagy legelőbb is akkor kell elvégezni, amikor a virágszirmok fele már lekullott. Ilyenkor arzénos bordólevelű permetezzük meg az alma-, körte- és birsátfakat. Ezt a permetet úgy készíthjük, hogy 100 liter bordólevelű vagy nyári higitású mézkenyével meg hozakéverünk egy negyedik arzenátartalmú szert. Ha lisztharmat is fellépett, akkor pedig az arzénos bordólevelű meg 100 liter oldatot véve alapul, hozzá kell adni fél kg. szinkénnyel (kolloidál). Arzénos mézkenyé alkalmazásával erre szükség nincs. A cseresznye, meggy, szilva, ringló, diófa, mogyoró, ribizli és málnabokrokot 1%-os bordólevelű, a mandula, őszibarack- és kajszátfakat pedig nyári higitású mézkenyével kell megpermetezni.

T. H.-né Sopron. A szép pázsit létesítésének előfeltétele az, hogy talajajól jól elkészítsük. Borítsuk be a felsádos területet éret trágyával, a felső részét pedig az éretes hengerre hengerezzük le a pázsit helyét, ahol magasabb a felszín, gereblyével egyengessük el. Az előkészített talaj felületére sima és kemény legyen. Az így simára elkészített talajra egyenesen ráterítjük a pázsitot. A vetést csak száraz, szélmentes időben végezhetjük, mert a szél a magot elhordhatja. A magot ezután vasrögzítéssel sűrű lütsékek bekapajuk a talajba, ügyelve arra, hogy a magok mélyen a talajba kerüljenek. A magok felületét és arra is, hogy a mag kellő mélységben kerüljön a föld alá. Bekalapálás után hengerezzük le a talaj felületét vagy ha hengertünk nincsen, a pázsitot szálkával nyomkodjuk át. Hengerelés után megvárjuk a veresket. A napotot véget permetezést a kártyékon vereseket. Ugyeini kell még arra is, hogy kutya, macska a bevetett területre ne juthasson. Meleg időjárás esetén a fűmag a hatodik napra élni kezd. Fontos dolog, hogy a célszerű mag állandóan nedves legyen, különben könnyen kiszárad. Első kaszálás előtt a fűvet hengerezzük, mert a fiatal fű kis gyökerével laszán áll a talajban és a kasza kitépné. Ezt az első kaszálást borító időben végezzük, majd a legelőbb kététhetente kaszáljuk. Tél beállta előtt ajánlatos rövidre kaszálni és komposztfölddel vagy föld, éret trágyával vékony réteggel behinteni. Az idősebb pázsitot a tél előtt, esős időben négyzetméterenként 3-6 db pétiós kiszórásával javítmennyünk. Ha eső nem esik, műtrágyázás után feltétlenül meg kell öntözni a pázsitot. A gyorsan elszaporodó gyomokot rendszerint irtjuk, mert a gyomokklancfi, pázsitotáska és vadszászorosp. Szárzabb talajokon gyakran alkalmazzuk a fehérherét pázsitfótlónak.

M. H.-né, Szatmárcsádány. Az örökzöld fagyal zaportásza nagyon egyszerű. Tavasszal fásdugványokat kell készíteni, ezek 30 cm hosszúak legyenek. A megvágott dugványokat 10 cm sor és 5 cm távolságra ültetjük szegőcsomóval a talajba. A felső két rügyet a dugványozás után eltávolítjuk. A talajt ültetés után éretl aprótrágyával borítjuk, kiszáradás ellen, ősszel felszedjük a meggyökeresedett dugványokat és egy évre még, míg nagyobbra fejlődnek, eliskolázzuk. A következő év ősszel állandó helyére ültethetjük. Az örökzöld fagyal botanikus neve: *Ligustrum ovalifolium*.

Alakbokokkal ajánlatosabb a közönséges fagyallal nevelni, mert ez a fajta nem szokott visszafagyani, szemben az előbbi kényesebb fajta, amely nagyvonalú teleken visszafagy. Ez a fajta teljesen téli, levelei, növegye ugyan kevésbé szép, de edzett, Latin neve: *L. vulgare*.

Szerkesztői üzenetek

Miklós Ferenc zls. F. 420. tábori számról ízeni a feleségének és kis Ferikének, hogy jól van, egészséges, nincs semmi baja. Sokat gondol haza. Legyenek nyugodtak és nevelje a kis fiát. Irjanak, mert csomagok együtt mindig várja. Edesapját, testvéreimet és anyúkat Veletek együtt számtalanszor csókollak.

Kis családomban boldogságot akarok. Ön megfogadta és úgy férjért, mint minket fajt acempli elé állított. Legfennebb azt tehetjük meg, hogy helyeseljük vagy helytelenítjük a nagy gordiusi csomó kettévágását. Eszerint a békesség meg volna oldva, mert valószínű, hogy anyósom most már nem jár át, nem kritizálja, nem avatkozik bele asszonyi birodalmi egyeni kormányzásába, amit, menségére kijelenthetjük, hogy egyetlen fiatalasszony sem bír elviselni. Az anyósom sem viselte volna el ő korában az ő anyósától, csak az a hiba, hogy erről aztán úgy megfédkeznek, amikor anyósokká lépnek elő, hogy a szegény menyek inkább vállalják a purgatóriumot, mint a földi paradicsomot a férjük mellett. Az volna ideális állapot, ha az anyósok egy szóval se avatkoznának bele menyük dolgába. Csimákják őt úgy, ahogy tudják, a fiatal férjnek ügyis jó s ha nem tetszik, monója meg ő, tőle nem veszik rossz néven a feleségek a kritikát. Elszegélyk magukat és a következő alkalommal vigyáznak fognak, mert fülükbe eseng a simogatóssal, kézsekkel enyhített figyelt. Meles. Most az a kérdés, hogy férjének nincse-e kifogása a rideg intézkedés ellen? Nem eshetett jól neki, az bizonyos, szóva is fogja lenni, ekkor idegességével mentse magatársát és kérje meg, hasson oda anyósának, hogy ne avatkozzék az őn dolgába, akkor önmek se lesz egy szava se ellene. Ezek a problémák olyan egyszerűek. Megértenek áll, vagy a meg nem értésen bukkik el, aki belesoródit. Bársonyos puha pavát az előbbi, éleveszélyes örvény az utóbbi, amely elnyelheti a legsebb családi boldogságot is, ha nem tud valaki arról lenni idegei fölött. Megállapítsunk szerint önmét az idegekben van a hangszul.

Az optimizmus vagy pesszimizmus

leggyakrabban az emberi szervezet jó vagy rossz állapotából származik. Bizonyítja ezt az a hatás, amelyet a jó vagy rossz étel és ital közérzésünkre gyakorol. Az egyenletes jó közérzés, az optimizmus vagy a derültáris biztosítékát minden normális emberben ma már valósággal kitermelhetjük. A jóízű SALVE tápszer használatával természetesen küzdheti le a leggyakrabban szervezeti okokból származó borultatást. A SALVE nagy tápértékű, nemes nyersanyagokból készült tápszer, amelynek használatától fiatalok és öregek testileg és lelkileg feleirissülnek. Nyersen fogyasztva vagy tejjel, kiválc elkészítve egyaránt izletes.

HÖLGYEIM!

egyszerre 130 kötőtű

MUNKÁJÁT VÉGI EL

„RAPID” SUPER kézi kötőkészülék

A XX. század szenzációja! Munkája kézimunka. Minden minta köthető. Néhány óra alatt köthet pulóvert, blúzot vagy ruhát. Kezelése egyszerű. Kérje 13. ismeretét. Aruforgalmi Kft. Budapest IV., Sütő-utca 2., félem., 3. Telefon: 188-365

Reménykedő, Ön is jól tudja, hogy a hibák sorozatát követte el, amik nem eredményezhettek más, mint ami bekövetkezett és be fog következni, a teljes és végleges elszakadás is. Nem tudjuk, hogy gondolta, más férfiakal szórakozni s hogy az férje elnezi s jóarcot úgy hozzá. Igen tulajdoni férfinak kellene lenni az ilyen férjnek, ha behágnát szemmel engedni, hogy tehesse másfél, férfiakal szórakozni. Elhisszük, hogy ön nem célt a becsületes asszony fogalma ellen, de mégis megrovandó elelkedése. Eléggy határozott formában adta tudásra férje véleményét és tiltakozását. Ön mégis elment nélküle társaságra s az a sokat mondó levél belezte és kiróbbantotta a kalasztrófal. Férje, mint ilyenkor minden férfi, máshol keresett rigasztatást és talált kárpótlást. Ön csak most tér észre, most állapítja meg, hogy tulajdonképpen szereti férjét, kellemetlenek talajja a felvetett válsát s azon gondolkozik s arra szeretne tanácsot kapni, miképpen lehetne a történelket meg nem történté tenni. Van-e olyan bűrés, aki ezt a varázslatot elterelje? Véleményünk szerint nincs. El-késelt annak felismerésével, hogy hibázott. Szívesen jóténné, de akire tartozik, az nem reagál a bűt-bűt száru igéretekre. Teljesen és tökéletesen kiábrándult s talán talált valakit, aki az asszonyi hü-séget betű szerint értelmezi s betű szerint állja. Ön tudja, hogy férje nem nézi jó szemmel, hogy ön szemel nélkül táncolt s ő magányosan kúcsolt egy sarokban, mert a borozó társaságoi nem kedveli. Még se mondott le a táncról. Itt kezdődött s a lavina nőtt, nőtt, míg most mago alá temeli házasságukat. Megkísértheti, ke-rés reményel, hogy a kialudt szeretmet felszítja férjében, ez kötelessége is, természetesen legkomolyabb fogadkozás kísé-retében, ami nem maradhat csak elmélet, hanem a gyakorlatban is egy sínen kell haladjan vele, mert az élet alapvető kér-désében egyet kell érteniök azoknak, akik életüket együtt akarják lelni. Ön erre - ügylätzük - eddig nem gondolt. Jó volna, ha nem lenne késő az ébredés és a jó szándék hitre találna a megbán-tott férfiszívbén.

Keszthelyi asszony. Mélyen és megindít-óan szép bizonyítéka levele azzal a leendő anyával való együttérzésnek, amelyt április 1. számunkban megjelent védes gondokkal küzdő fiatal anya pana-szára küldött. Igazi megérvizsít ember szíve, szeretete fonódik a babakelengye niatt aggodó anya köré, de ugyanakkor rámutat arra, hogy a babakelengye pro-blemát csak a társadalom összefogásával oldhatjuk meg ma olyképpen, hogy min-denki, akinek magának már nincs szük-

sége ezekre a legkedvesebb emlékekreg, ajándékozza oda azoknak, akik még pón-zért sem tudják azt beszerezni. Ez a ne-mes áldozatkészre való felhívásai to-vábbítjuk olvasóinkhoz, mert miudany-nian tudjuk, hogy csak a magyar assz-onyok összefogása segíthet a leendő fiatal anyák védesre és építen ezért legelső-sabb gondján. A Magyar Nők Lapja szívesen áll olvasóink rendelkezésére és igazolt esetben továbbítja a hozzá juttatott ha-bakelengyét, vagy csak egyes darabjait is. Nemcsak a legnagyobb, hanem az ilyen kicsinek látszó dolgokban is szükségünk van a nemzeti összefogásra, az asszonyi szívek önzetlen, áldozatos testvéri segítsé-gére. Ha valamikor, úgy most igazán az anyák szívéhez szól ez a szívből jövő fel-hívás s hisszük, hogy akiknek módjukban áll és tehetik, nem hagyják válaszolat-lanul.

Budapesti tartózkodása alkalmával late-rassza meg Kállay Ibolya koszméikai inté-zetét, Rákóczi-út 25.

Valakire várok. Kérdéseire kiródsá-ga szerint leteriben feleltünk. Ismételten sok szerencsét kívánunk a bátor vállalkozás-hoz, amelyért csak listeleket érdemel az, akinek érdekében levetit megírta. Unoka-hágnának azt üzenjük, hogy ő is azok közé az emberek közé tartozik, akik a boldog-ság érzékellené tett, elfasult iránta, csá-lódott, hideg, unatkozik, nem tud telke-sedni, kiábrándult. Nagyon megröjök őt ezért az önző hangulatért. Ma, bizony, minden magyar szíre van egéslen szomorúsággal és fájdalommal és minden más gond eltöppül, háttérbe szorul a sze-rencsellen, bombával süjtött magyar tes-tvérvünk szenvedési mellett. Minden löng-nyünk csak éreltük hullhat s ha sóhán-gyunk, reájuk gondolunk, akiket halálra süjtött, akiket szerencsétlenné tett akkor is, ha megmaradt az életük. Van még más bánat ma a magyar földön, más szeren-csélenség, mint az öreket? Nincs. Vagy ha volna, el kell hallgattatni, mert profani-zálná a legszentebb nyomorúságot, ami ártatlanokat feszített kánpadra. Nincsnek egyéni tragédiák, ma mindannyiunk tra-gédiája, ha bombaeső hull a napfényes. Kék égéből a földre, ahol ártatlan család-ok, anyák, gyermekek életét zúzóik sem-ibe. Öklébszorított kézzel hangtalanul sirunk megcsónkított, darabokra szaga-gyított tetemeik fölött és Istent hívjuk ta-nul mellettük s úgy állunk a rémes za-kadék mellett, amit ember tép a szírvük-ben és a kicsi családi házakban, mint az ember magasabbrendűségében kététkedő, embriességet megtagadó riadt lélek, aki-nek nincs társa itt a földön. Kéyzsér-tenünk kell rá, hogy azt lássa, amit mi látunk és azt érezze, amit mi érzünk. Ez legyen a fájdalom, a szomorúsága és ne keressen örömet, amikor minden szem könyves. Nem látjuk a ragyogó májusi napot, mert a gázszűk elhomályosítja s hiába nyílnak a tavasz virágai, nem a szóbankát díszítjük velük, sirokra szörjük s s fekete szalaggal kötjük esokorra. Vi-har száguld át felettünk, a vitay felett s talán ő is egyetlen ember, aki álmok után, boldogság után sóhájtozik. Ébredjen let s hajtsa le fejét alázattal, mert még nem késő, még oda borulhat a szíve a sze-rencsétlenné, a szenvedőké mellé és se-gíthet gyógytalmi, rigasztalni és nem ön-magát, hanem Krisztussal szerelni azokat,

Szép álmokat

hiába kívánunk, ha a nyu-godt átvánsnak nincs meg az alapfeltétele. Az álmatlan-ul, nyugtalanul eltöltött éjszakának idegesség, fej-fájás, munkaképtelenség a következménye. Minden bajnak elejét veheti, ha esténként 1-2 csésze Ovo-maltine-t iszik.

Az Ovomaltine az idegek táplálásához, az agyrend-szer megnyugtatósához szükséges tápanyagokat tö-ményen tartalmazza. Az Ovomaltine az idegek anyagcserejét frissíti, megszünteti az ideges fá-radságot.

Az Ovomaltine a friss tej, tojás, kakaó és maláta ér-tes tápanyagait juttatja bőségesen a szervezetbe, amikül, hogy az emésztést megterhelni.

akiknek nincs egyebük, csak amit mi adhatunk nekik. Szorítsa háttérbe az Ön segéni boldogság-kérését és váltalja a mások boldogságért való szolgálatot, hogy megtalálja a téves úton keresett „egényi” boldogságot.

Mesészövb. Nagy örömmel olvastuk leve-lét. Nem állhatjuk meg, hogy ne idezünk ezekből a kedves sorokból, mert ma két-szeresen jólesik a szeretet, amivel olva-sóink munkánkat jutalmazták. »Évek óta vagyok előfizetője a Magyar Nők Lapjá-nak és ma is türelmetlenül várom a na-pot, amikor megérkezik hozzám az új szám. Annryra megszerettem, hogy nem tudnék róla lemondani. Akik nem ismerik, azok nem értik és csodálkoznak az én ragaszkodásomon. Ilyenkor kölesön adok egy-két példányt is az eredményre, az hogy az illető is megrendeli. Köszönöm Főszer-kesztő úrnak, hogy annyi gondnal, szeret-tel állítja össze lapját és a legénye-lyesebb olvasóinak is kielégíti az igényét.e

NOVOSEX 39 FEMININE **SEXUALHORMONOS KOZMETIKUM**
fiatalság, üde arc, életerő
Gyártja EMERY laboratórium, Budapest XIV.

Bizonyos kellemetlen napokon

NEOKRATIN

Kapható gyógyszerárakban

Fáradt?

Kimerült? És mégis el kell végezni munkáját! Ilyenkor segít a jó Kóla-csokoládé, a **Kobona**

Panában kapható

Szemölcsök, hajszálak szépséghibák

garantált végleges eltávolítás **KOVÁCS** kozmetikában VI. Tere - HÉRT 1/c

LÁSZLÓ PEHELY VATA ALAPITVA 1898

GYAPJU DAPLAN SZOLID-MEGBIZHATÓ

UCCA 14

Hálásan köszönjük szeretetét, amellyel felékesíthettük lapunkat ezeknek a meleg soroknak a közlésével. Filmszüzséjét küldje el Péger Antal vagy Hosszu Zoltán dr. színművészeknek, akikről a mű értékéről tárgyilagossá kritika kaphat. Ha a téma feldolgozható, a többi már megállapodás kérdése, még megközelítőleg sem tájékozhatjuk összegszerűleg. De nem is ez a legfontosabb, hanem a munka művészi értékének az elbírálása. Nyugodt lehet afelől, hogy értékelik a művészi alkotást és nem süllyeszti el, ha ilyet kapnak. Mind a két műfajból küldjön egyet-egyét. Izgatottan várom magam is az eredményről szóló értesítését.

Sárgaviola. Bár senkinek ne lenne nagyobb problémája az Önénél. Csak annyi az egész, hogy határozza el, nem lesz lám-

paláza. Ön, fiatal lány létére éppen anynyi, mint a férfiak és egyedül önmagának köszönheti, hogy az, ami. Meglátja, tisztelet fogja fogadni és a tiszteletet könnyű lesz tetszéssé fokozni. A többi már magától megy. Vannak kipróbált, jól bevált hódítási eszközök. Ilyenek: a nő csinosága, jólöltözöttsége, kedvessége, érdeklődése a partner dolgai iránt, állandó derűs hangulata. De Ön azt mondja, nem akar hódítani, csak nem akar félszűnek látszani a társaságban: Mint dolgozó nő, aki munkakörénél fogva érintkezik idegenekkel s főként férfiakkal, nem lehet elfogult azokkal a férfiakkal szemben sem, akikkel társaságban fog összejönni. Zárkózott egyénisége okozza idegességét, ami csak addig tart, amíg belekerül a társaságba és tülesek a bemutatkozásokon. Bizzék magában, a többi magától fog menni.

Szenzációs új magyar találmány forradalmasította a kézi kötőipart. A »Rapid« kézi kötőkészületről van szó, amellyel egy nap alatt annyi végezhető el, mint kötőlétkel 10 nap alatt. A »Rapid« kézi kötőkészülékkel minden kötőminta köthető, munkája kézimunka, a szemek egyenletesek, minden fonatra alkalmas. Keze ése egyszerű és a használati utasításból különös képzettség nélkül is elsajátítható. Tetszetős és elpusztíthatatlanul. Ismertetőt küld: Aruforgalmi Kft., Budapest, IV., Sütő-u. 2.

Vidéki előfizető. A műrostos vagy csak a részben műrostos anyag mosására vonatkozólag a következő utasítást olvastuk: olyan meleg vizet használunk ezeknek a műrostos anyagoknak a mosásánál, amelyik nem forró. Ha mód van rá, esővizet vagy lágyított vizben mossuk és öblítsük. A szappant feloldjuk benne és nyomogatással, mártogatással, de nem dörzsöléssel tisztítjuk. Szódát, lúgot nem szabad használni, nem főzhetjük, ne húzogassuk és ne csavarjuk az anyagot, mert az nedves állapotban lényegesen gyöngébb, mint szárazon. Ne mossunk egyszerre többet és ne hagyjuk a vízben állni, vagy vízesen összehajtogatva fekiüdni, hanem amint

Amíg Ön alszik, a **DARMOL** dolgozik

TOLLAT INGYEN

sehol sem kap, de a legjobb minőséget nagy választékban teljes szavatosság mellett szállítja **Vigh József ágytollvállalata**, Kiskunfélegyháza, Szent János-tér 6. Vegyes fehér toll 26.— P. jobb 32.— P. pelyhes dunnatoll 40.— P. dunnapelyh 50.— P. finomabb 65.—, fosztott 18.—26.— P. szürke pelyhes toll 16.— P. szürkepehely 20.— P. tarka, díszpárna töltésre 3.50—6.—8.— P. fosztottas tarka toll 12.— P. mosott, pelyhes félféher 28.— P. Más minőségűből mintát és árjegyzéket készséggel küldök.

készen vagyunk a mosással, azonnal terítsük ki szabadni. Mosás után több tiszta vízben öblítsük át és a vizet csak nyomogatással távolítsuk el az anyagból. Legajánlatosabb, ha tiszta száraz ruha között lassan nyomkodjuk ki belőle a vizet. A vasalást felszáraz állapotban langyos vasal, száraz állapotban melegebb vasal, gyenge nyomással, az anyag baloldalan végezzük.

FIGYELMEBE ajánljuk **Rákóczi-át ötven Zongoratermet. Rengeteg songora, pianinó vásárolható legcsekélyebb részletre is.**

GYERMEKLEÁNYT jó bizonyítvánnyal keresek, aki egy keveset a konyhai munkában is segít. Jó fizetéssel. Takarító asszony van. Cím: ifj. Dóra Mihályné, Rákóczi-szentmihály, Rákóczi-út 44.

EGY-KÉT hónapi üdülésre 400—600 m magas helyen, családnál lakást, ellátást keresek. Ingyenem: jó levegő, tiszta szoba, egyszerű, de ízletes koszt. Nagyon kellemes volna számomra, ha előfizetőtársaim közül valaki látna szívesen felkötendőg. Szíves ajánlatot »Tisztviselőnek« jellegre kérek a kiadóba.

A KELETI fronton tartózkodó katonai szívesen levelezne magyar úrilányokkal. Cím: Gálffy Arthur karp. szkv. Z. 641.

APRÓHIRDETÉSEK

Ezen rovatban közzétett hirdetés szavanként 60 fill. Vastagabb betűkkel szedett első szó díja 1.50 P. Jellegű hirdetésekre érkező levelek továbbítására a hirdetési díjjal egyidejűleg külön 3.— pengő utalandó át. A hirdetés díja előre küldendő.

VIGKEDELYC, középkorú, diplomás nyelvtanár (német, francia, angol) nyári elhelyezkedést keres tanítási ellenében. Cím: Nyelvtanár, Budapest, II., Fő-u. 81.

IPAROSCSALAD keres vidékre öskeresztény, intelligens, gyermekszerező németleányt (csak perfect német lehet), aki a háztartásban is segít. Két gyermek van, másfél éves és nyolcéves. Jövelkü, szorgalmas leány választást kérem fizetési igénye közlésével. »Boldog otthon« jellegre.

ZONGORA hangolási javítás, harmónium készítés, javítás legutányosabban, Szeber, Budapest, II., Török-utca 6.

BUNDAK legolcsóbban, alaktósok jutányosan **KÓRAY ENDRE** szűcsmesteriél, Vilmos császár-út 10. Telefon: 386-784.

SZOBAFESTÉST, mázólast, **ABLAKTISZTÍTÁST** és lakástakarítást vállal. Vizi Miklós, Telefon: 130-571.

KIADÓ Balatonmáriáalsón egyszobás, verandás villa, konyhabasználattal. Közvetlen a Balaton partján. Cím: Haraesi Józsefné, Balatonfenyves, IV. szakasz.

MENYASSZONYI, völgenyi estélyi ruhák kölcsönzése. Öskeresztény vállalat. Angela kölcsönözsalón, Budapest, VIII., Tavaszmező-utca 1. Telefon: 349-533.

ZONGORÁT vagy pianinót azonnal, készpénzfizetésért, sűrgősen vennék. Telefon: 225-689. Zongoraterem.

BALATONZAMARDIBAN, villában, müthöz és Balatonhoz közel, azonnal is kiadó emeleti 2 szoba, zárt terrasz balkonnal. Cím: Özv. Bogárdiné, Zamárdi, Bogárdi-villa, vagy telefon, Budapest: 426-612.

KÉRESEK tanyára közepkorú, jól főző mindenes szácsnót és gyakorlott szobalányt, május 1-re vagy 15-re. Cím: Ungváry bérgazdaság, Pusztapó, Szolnok megye.

FALUSI tisztviselő felesége, dolgozó nő gyermekét vállalja. »Jó nevelő« jellegre kér levelet a kiadóba.

NYUGDIJAS úrinő keres állandó otthonnak szobát, ellátással, egészséges vidéken, nagyobb állomással és jó környezetben. Cím: Bányainé, Székesfehérvár, Budai-út 2. Trafik.

BUDAPESTRE érkező úri személyeknek szép, kényelmes lakásban megszálás olcsón. Főjegyzőné, Orczy-út 40. sz. I. em. 10.

LEGMODERNEBB szabás, varrás, fehérműszabászat, Mestervizsga. »Elite«-szalón, Erzsébet-körút 46.

Felelős szerkesztő és kiadó: Papp Jenő.

Kéziratokat, kliséket, fényképeket nem adunk vissza és nem özzünk meg. A lap cikkeinek és képeinek átvétele és közlése tilos. Hirdetési díj mm soronként 1.20 pengő. A hirdetések elhelyezésénél semmiféle külön kikötést nem fogadunk el.

A Magyar Nők Lapja, az Athenaeum rt. mélynyomása **Felelős: Kárpáti Antal igazgató.**

Megjelenik havonta háromszor: 1-én, 10-én és 20-án. Postatakarékpénztári csekk száma: 20.534. Előfizetési ár: egész évre 36 pengő, féli évre 18 pengő, negyed évre 9 pengő, egy óra 3.30 pengő. Egyes szám ára 1.10 pengő.

SZERKESZTI PAPP JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TERE 7, II. EMELET 6. AJTÓ. TELEFONSZÁM: 187—342. FIÓKKIADÓHIVATALOK: DEBRECEN, KONDOR-UTCA 19, KOLOZSVÁR, KAZINCZY-UTCA 20, MISKOLC, GHILLÁNYI-UTCA 13, SZABADKA, PRÁGAI HID-UTCA 56, SZEGED, FODOR-UTCA 22, UJVIDEK, DEÁK-TÉR 3, I.

Ára
3.20
pengő

E könyv az anya feladatát ismerteti a születendő csecsemő világrajövetelének első percétől tizéves koráig. A kiváló író nő komoly tanulmány alapján hozzáértéssel ismerteti meg az anyákat a gyermek fejlődésével összefüggő összes tudnivalóira.

Ára
3.20
pengő

Harmadik bővített tartalmú kiadásban most jelent meg. Az ellogyott két kiadás bizonyítja a könyv rendkívüli értékét. Tartalmazza a háztartásvezetés összes tudnivalóit, korszerű étel-recepteket, étrend összeállítását, felszolgálását, vendégfogadását, stb.

A jó könyv A LEGBÉSESEBB ÉS LEGMARADANDÓBB ÉRTEK

A MÚZSA-kiadványok sorozatában a legkiválóbb szórakoztató irodalmi művek mellett súlyt helyeztünk esetről-esetre a háziasszony és anyakimeríthetetlen feladatának, a háztartásvezetés, főzés, társadalmi szokások, csecsemőgondozás, gyermeknevelés stb. kérdéseinek korszerű ismeretek és pedagógia alapján megvitatására is. Ezuttal két kiváló nélkülözhetetlen szakkönyvet és két kiváló író páratlanul élvezetes, lenyűgöző regényét különösen ajánljuk olvasóink figyelmébe. E négy olesó könyv közül egy sem hiányozhatik a család könyvtárából.

A könyvek ára előre fizetendő, utánvétellel nem szállítunk!

Ára
3.20
pengő

A kiváló fiatal író pompás életregénye a szív legizgatóbb problémáját: a szerelmet és annak több generáció keresetlő megnyilvánuló hatását lenyűgözően érdekesen és megindítóan rajzolja meg, ebben a mindig idősebb művében

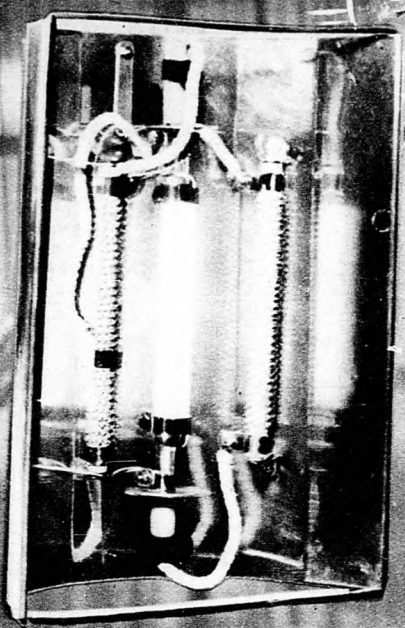
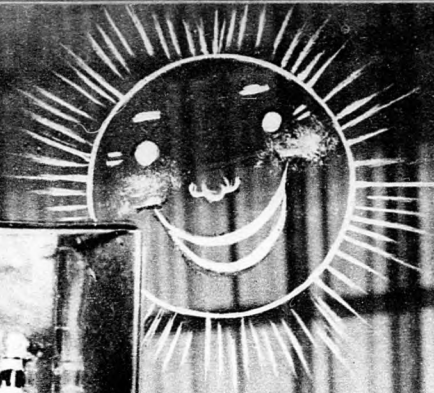
Ára
3.20
pengő

Tanyai tanítói állást vállaló fiatal úrilány regényesen és meghatóan küzdelmes életét, emberfeletti harcat a becsületért és a romlott és romlatlan tiszta szerelem nagyszerű eposzát igazi írói művészettel, elevenen vonultatja fel az olvasó előtt

Solvolith

fogkrém

Napfényt - az otthonba!

Csukott ablakok mögött is kényelmesen napozhat — amikor jólesik! A kvartzlámpa bőségesen ontja a csontképző, egészséges ibolyántúli sugarakat. Az anyagcserét gyorsítja, a vörös véresejteket szaporítja s „D” vitamint termel. Különösen fontos a kvartz- gyermekek családjoknál.

Kevesebbe kerül, mint gondolja: komplett kvartz- lámpa ára 680 P.

Az érdeklődőknek készséggel küldünk árajánlatot.

KOZMA
HALÁSZ

A *ivatacarnok*